Asutatud 1932

Otepää Teataja

ILMUB 2 KORDA KUUS!

Otepää, Palupera, Puka ja Sangaste ümbruskonna häälekandja

Reede, 13. aprill 2012 Nr 7 (337)

www.otepaa.ee/ot

Otepää linn ja Otepää Teataja pidasid sünnipäeva

1. aprillil 1936. aastal anti Otepääle linna nimetus. Tänavu möödus sellest 76. aastat.

Vallalehe Otepää Teataja esimene number ilmus 18. märtsil 1932, lehe esmakordsest ilmumisest möödus 80 aastat.

Otepää Aukodanik Riita Aader sai linna sünnipäeval volikogu esimees Aivar Nigolilt tunnistuse ja medali ning vallavanem Andres Visnapuult lilled.

Linna ja vallalehe ühine sünnipäeva tähistamine toimus 30. märtsil Otepää Kultuurikeskuses. Heade soovidega olid külla tulnud ka naaberomavalitsuste – Sangaste ja Palupera esindajad. Kokkutulnuid tervitas volikogu esimees Aivar Nigol. Otepää Teataja algusaegu meenutas Otepää Teataja pikaaegne toimetaja Aili Miks, lehe tänapäevast andis ülevaate Otepää Teataja praegune toimetaja Arvo Saal.

Volikogu esimees Aivar Nigol ja vallavanem Andres Visnapuu andsid üle valla autasud.

Otepää valla kõrgeima autasu – volikogu otsusega väljaantava Aukodaniku tiitli pälvis Otepää Naisseltsi esinaine Riita Aader. Aukodaniku tiitel antakse füüsilisele isikule auavaldusena Otepää vallale osutatud väljapaistvate teenete eest. Tiitliga käib koos hõbedast Otepää Aumedal ning rahaline auhind.

Valla medali, mida annab välja vallavalitsus, pälvisid neli kodanikku – pikaaegne perearst Mare Treier, Pühajärve Haridusseltsi üks eestvedajatest Ene-Mall Vernik-Tuubel, pikaaegne meditsiinitöötaja Eva Kets ja laskesuusatreener Ants Orasson. Valla medal antakse füüsilisele isikule austusavaldusena silmapaistvate saavutuste eest. Otepää medal on valgevasest, hõbetatud ja oksüdeeritud.

Kontserdil esinesid Otepää Muusikakooli õpilased erinevate muusikapaladega klaveril, ksülofonil, tuubal, akordionil, klarnetil, tromboonil ja altplokkflöödil. Vahepaladeks kõlasid laulud. Õpilasi juhendasid Arno Anton, Anneli Narusk, Merike Roop, Külli Teearu ja Anne Are. Kontsertmeistriks oli Eve Tamm.

2. aprillil külastasid Otepää vallavalitsust Otepää lasteaia lapsed, kes traditsiooni kohaselt laulsid linna sünnipäeva auks lastelaule.

MONIKA OTROKOVA

Emast ja emale

Põlvest põlve
luules ja muusikas

19. aprillil kell 19.00
Otepää Kultuurikeskuses

luuleõhtu.

Ene Pooland
Laine Pullerits
Lille Tali pereorkester

Tänavused Otepää valla medalisaajad

Mare Treier on pikaaegne perearst. Mare Treierit tunnevad tõenäoliselt kõik Otepää valla elanikud, sest tema käe all on üles kasvanud kaks põlvkonda inimesi. Mare asus alguses tööle lastearstina ja alates 2001. aastast, seoses tervishoiureformiga, spetsialiseerus perearstiks, kellena töötas kuni pensionile minekuni. Perearstina oli Mare väga tunnustatud, väga hoolas ja alati patsientide huvide eest seisev. Mare oli aastaid Otepää Volikogu sotsiaalkomisjoni liige ja on seda praegugi.

Eva Kets – see on passijärgne nimi, kuid Otepääl tuntakse teda Evi Ketsina. Evi on elupõline otepäälane. Ta on töötanud kogu elu Otepää haiglas, õde Ketsi teab ja tunneb kogu Otepää. Evi on läbi elu olnud aktiivne spordi- ja kultuurielu edendaja. Vaatamata oma eale tegeleb Evi praegusenini rahvatantsuga. Oma abivalmiduse ja elujaatava hoiakuga on ta pälvinud kõigi elanike austuse.

Ene-Mall Vernik-Tuubeli tööalane tegevus on Otepää piirkonnaga tihedamalt seotud olnud aastast 1995, kui ta asus juhtima Pühajärve Põhikooli. Ta on ka Pühajärve Haridusseltsi asutajaliige 1996. aastal ja kuni 2011. aastani seltsi juhatuse esimees. Alates asutamisest on Pühajärve Haridusselts korraldanud mitmeid erinevaid vabahariduskoolitusi nii piirkonna inimestele kui ka laiemale auditooriumile, sh keeleõpe, kunstilaagrid, rahvatants jm.

Ants Orasson on Oti Spordiklubi laskesuusatreener. Ta on olnud pikka aega treener, viinud läbi mitmesuguseid võistlusi ning arendanud klubisporti. Tema käe all on sirgunud mitmed noored sportlased. Suurepäraseks saavutuseks on Ants Orassoni õpilase Grete Gaimi maailmameistritiitel.

Pühapäeval,
15. aprillil kell 14.00
Otepää Kultuurikeskuses

OTEPÄÄ LAULULAPS
2012

VOLBRIÖÖ TEATEJOOKS 2012
30.APRILL

START JA FINIŠ TEHVANDI STAADIONIL
KOGUNEMINE STARDIPAIGAS 19.30

START 20.00
AUTASUSTAMINE 20.30

VÕISTKOND 7 LIIKMELINE (VÄHEMALT 3 NAISSOOST ESINDAJAT)
IGA LIIGE LÄBIB JOOSTES CA 400M

VÕISTKONDADE EELREGISTREERIMINE KUNI 29.APRILLINI E-POSTI AADRESSIL MARTIN.TEDER@OTEPAA.EE

OSAVÕTT TASUTA, KIIREMATELE AUHINNAD, VÕITJALE RÄNDKARIKAS!

VÕISTLUST KORRALDAB OTEPÄÄ VALD

Head Otepää valla elanikud, head külalised! Daamid ja härrad!

Otepää Vallavolikogu esimehe Aivar Nigoli tervituskõne 30. märtsil Otepää linna 76. ja ajalehe Otepää Teataja 80. sünnipäeva kontserdil Otepää Kultuurikeskuses.

1. aprillil 1936. aastal anti Otepää alevile linna õigused. Tänavu möödub sellest 76. aastat. See ei ole mitte ainult linna tähtpäev, vaid kogu valla tähtpäev, kuna linnale annab elujõu teda ümbritsev maapiirkond. Nagu me teame, ulatub Otepää ajalugu palju kaugemale. Tänavu möödub 896 aastat Otepää kirjalikust esmamainimisest Novgorodi kroonikas.

Meil on palju rõõmustavat – olime 2011. aastal taas kohalike omavalitsuse võimekuse indeksitabelis Valgamaa parimad, Otepää Gümnaasium oli eksamitulemuste poolest Valgamaa parim kool, meil on vabariigis üks suuremaid peretoetusi. Seda loetelu võiksime jätkata: meil on tublid kultuurikollektiivid, väga head võimalused tegeleda huvihariduse ja spordiga. Taas on tegutsema asunud Väikese Munamäe mäesuusakeskus, loodame, et ka Kääriku spordikompleksi arendustöö annab tulemusi. Rõõmu teeb see, et Otepää noortegevus on hoo sisse saanud – hiljuti valiti esmakordselt Otepää noortevolikogu, meie noored on kaasa löönud mitmetes projektidest, millest mõnedki on saanud üleriigilise tähelepanu osaliseks. Spordivaldkonnas on meil olnud põhjust uhke olla – Grete Gaimi lastesuusatamise maailmameistritiitel on tunnustuseks kõigile – sportlasele, treenerile ja kõigile, kes on aidanud seda sihti saavutada. Aitäh teie panuse eest!

Otepää on alati pälvinud tähelepanu ja olnud teerajajaks. Vaatamata meie elanikkonna väiksusele meist räägitakse, meid pannakse tähele. Tänu sellele oleme saanud osaleda üleriigilistest ettevõtmistes, näiteks Laulupealinna projektis, kõigile ju sellist pakkumist ei tehta. Kuid me ei tohiks jääda loorberitele puhkama – kui me ei püstida endale suuri eesmärke, ootab ees mandumine. Lähiaastate ülesanne ongi püstitada endale visioonid ja viia need ellu. Üks suurtest eesmärkidest on seotud meie rahvuslipuga, sest Otepää on ju Eesti lipu häll. Me peame seda ülejäänud maailmale rohkem teadvustama ja eksponeerima.

Kuna täna on meil külas ka naabrid, siis oleks siinkohal paslik rääkida haldusreformist. Usun, et kolleegid naaberomavalitsustest nõustuvad, kui ütlen, et paljuski on riik oma asjaajamisel takerdunud. Ei ole võetud olulistes küsimustes seisukohti ning paljud kohustused on lükatud kohalike omavalitsuste õlgadele. See tekitab aga palju pingeid, näitena võiks tuua hariduküsimused. Leian, et niikaua, kui ei vaadata üle kohaliku omavalitsuse tulubaasi ning praegune rahastusmudel jääb samaks, jäämegi vaesust ümber jaotama.

Ükski kohalik omavalitsus ei saa läbi ilma inimesteta. Meil on aktiivseid inimesi, kes tahavad ja suudavad ideid ellu viia. Needsamad inimesed on oma valiku teinud ja valinud ennast esindama volikogu liikmed, kes peavad langetama otsuseid. Kahjuks ei ole võimalik lõpmatuseni vallaelu puudutavaid teemasid arutada ning tuleb teha ka otsuseid, mis esmapilgul näivad valusad.

Selleks volikogu ongi, et valimistel saadud mandaadi alusel esindusdemokraatia kaudu korraldada kohaliku elu küsimusi meie kõigi huvides.

Arvan, et peame leidma üles koostöömomendid, mitte olema kinni oma jäikades seisukohtades, see teeb kahjuks diskussiooni raskeks.

Kokkuvõttes oleme olnud paljudes asjades edukad, mille eest tänan kõiki otepäälasi ja Otepää sõpru!

Vallaeluga on tihedalt seotud valla häälekandja. Täna tähistame ka Otepää Teataja 80. aastapäeva, 18. märtsil 1932 ilmus esimene number. Otepää Teataja on olnud nelja valla ühine häälekandja alates 2006. aastast, mil lehega liitus Sangaste vald. Vallalehe roll on ajas muutunud, sellel on igal ajastul oma koht. Otepää Teataja sõnum on jõudnud lisaks valdade elanikele ka vabariiki ja, julgen arvata, väljapoole Eesti piiri. Tänan ja tunnustan kõiki toimetajad, kes lehel on olnud ja kõiki kaastöölisi ning kirjasaatjaid.

Soovin kõigile head pidupäeva!

AMETLIK INFO

Otepää Vallavalitsuses

29.03.2012

- Anti nõusolek **Sihtasutusele Õpilasmalev** viia läbi Otepää valla haldusterritooriumil projektlaager ajavahemikus 25.06-3.08.2012.a. (toimub Saare Puhkemajas, Otepääl).
- Väljastati kirjalik nõusolek **Aino Eensalule** väikeehitise püstitamiseks asukohaga Otepää vald Vidrike küla Uibo maaüksus.
- Väljastati **UPM-Kymmene Otepää AS-ile** ehitusluba Otepää valla Pühajärve külas Tehase maaüksusel büroohoone rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks.
- Määrati matusetoetust ühele vallakodanikule summas 128 eurot.
- Määrati sünnitoetust viiele isikule kogusummas 960 eurot.
- Kehtestati **Otepää Gümnaasiumi** pikapäevarühma ja õpilaskodu rühma täitumuse ülemine piirnorm.
- Kinnitati **Kai Panki** taotlusel projekteerimistingimused Otepää vallas, Otepää linnas, Kopli tn 14 kinnistule elamu piirdekonstruktsioonide rekonstrueerimisprojekti koostamiseks.
- Otsustati mitte algatada Otepää vallas Märdi külas **Niidu kinnistu** detailplaneeringu keskkonnamõjude strateegiline hindamine.
- Lubati Otepää valla teedel, millel liiklemisel on kehtestatud koormuspiirang, liigelda **AS Veolia Keskkonnateenused** sõidukitel, mille täismass on suurem kui 8 t.
- Otsustati omistada Otepää medal **Mare Treierile, Ants Orassonile, Ene-Mall Vernik-Tuubelile ja Eva Ketsile**.
- Kehtestati Otepää valla ametiasutuse mobiiltelefonidele kvartaalsed kõnelimiidid.
- Määrati **kultuurialase tegevuse toetust** (pearaha) 12-le kultuuriühingule (MTÜ Eveko koor, MTÜ Nuustaku ansambel Relami, MTÜ Nuustaku rahvatantsu segarühm, MTÜ Otepää Muusikaühing puhkpilliorkester, MTÜ Pühajärve Haridusselts rahvatantsurühm Vesiroos, MTÜ Bossanova linedance grupp, MTÜ Otepää Naisselts nukuring Nuustaku nukk, MTÜ Pillipuu rahvapilliorkester, MTÜ Otepää kooli vilistlaskogu rahvatantsurühm, MTÜ Pensionäride Ühendus tantsuansambel, lauluansambel, MTÜ Pilkuse külaselts näitering).
- Eraldati kultuuriürituse toetust **MTÜle Otepää Naisselts** (kogusummas 230 eurot) ja **MTÜle Pühajärve Haridusselts** (kogusummas 100 eurot) erinevate ürituste korraldamiseks.
- Eraldati kultuurieelarve reservist 880 eurot kultuuriürituse toetuse määramiseks (**MTÜ Pillipuu**).
- Eraldati kultuurieelarve reservist 200 eurot andekate Otepää noorte toetuseks (**Laura Danilas**).
- Vabastati korraldatud jäätmeveoga liitumisest üks isik.

DETAILPLANEERINGUD

Keskkonnamõju strateegilise hindamise mittealgatamine

Otepää Vallavalitsus otsustas oma 29.03.2012 istungil korraldus nr 2-4-171 mitte algatada Otepää vallas **Märdi külas Niidu kinnistu** detailplaneeringu keskkonnamõjude strateegiline hindamine.

Detailplaneeringu käigus muudetakse 2004. aastal kehtestatud Kakulaane maaüksuse detailplaneeringus määratud maa kasutuse sihtotstarvet ja määratakse ehitusõigus vastavalt uuele sihtotstarbele. Niidu kinnistu detailplaneeringu eesmärk on majutushoone rajamine.

Planeeringu algataja ja kehtestaja, koostaja ja korraldaja on Otepää Vallavalitsus. Ala asub Otepää Looduspargi piiranguvööndis. Keskkonnaametiga on otsus kooskõlastatud.

Rohkem infot: Kadri Ader 766 4820, kadri.ader@otepaa.ee.

Otepää Aianduse ja Mesinduse Selts
kutsub kõiki liikmeid **28. aprillil** 2012. a kevadisele koristusele kell 9.00 ja liikmete üldkoosolekule kell 12.00.

Otepää AMS juhatus

Otepää vallavalitsus läbis investorkoolituse programmi

Investorprogramm on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning EASi poolt 2010. aastal algatatud programm, mida rahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Programm lõpeb 30. aprillil. Programmil oli kaks eesmärki – saada infot investeerimisvõimaluste kohta Eesti eri regioonides ja koolitada piirkondades spetsialiste välisinvesteeringute alal. Koolitused viidi läbi 2010. aastal, 2011. aasta aprillis õpiti, kuidas pakkuda välisinvestoritele rahvusvahelistele nõuetele vastavaid maaüksusi ja hooneid, kus ettevõtlust arendada. Eelmise aasta novembris toimusid turundus- ja müügistrateegia koolitused.

Valgamaalt osales neli omavalitsust – Valga, Taheva, Tõrva ja Otepää ning Valgamaa Arenguagentuur. Otepää Vallavalitsusest osales koolitusel abivallavanem Merlin Müür. Pilootprogrammis osales algselt 105 kohalikku omavalitsust, kellest täismahus läbis koolituse 69 omavalitsust ja 15 maakondlikku arenduskeskust. Kõik koolituse läbinud said tunnistuse.

Otepää Vallavalitsuse kommunikatsioonijuht
MONIKA OTROKOVA

Maie Niit ja Otepää lihatööstus – 20

Tsitaat: *„Maie Niit annab inimestele tööd juba 1991. aastast. Tema eestvedamisel on tekkinud Otepää kanti väike kontsern: esimesena läks käima Otepää lihatööstus, seejärel kõrts südalinnas ja külalistemaja ning viimati pagaritöökoda.“ (Maie Niidu lugu – majandusajakiri Director nr 3, 2007)*

Otepää Lihatööstus alustas tootmist 7. aprillil 1992. aastal.

Tsitaat: *„Mida mõtled tulevikust?“ sai Maie Niidult kõige muu hulgas küsitud. Ta vastas: „Kui mõtlen – järelikult elan. Lihatööstusega tüürime kestvusrekordi poole.“ (Rmt: A.Miks „Tulla ja jääda“, 2008)*

1.Mida uut on firmas sündinud viimasel viiel aastal?

On lõpetatud suurfarmi ümberehitus väikeseks lihatööstuseks, mille eest pärjati meid „Parima tööstusmaastiku“ tiitliga 2011. aastal.

Käiku on antud Otepää linnas Edgari pood-trahteri kompleksi teine osa, kus paikneb laiendatud kauplus, kondiiter, saun ja keldrikorrusel koosolemiste saal 50 inimesele, ülemistel korrustel ööbimiskohad spordiharrastajatele.

Meie firma töötajad ei vaja käsutamist-kamandamist. Nad oskavad ise planeerida, reguleerida, omavahel kokkuleppele jõuda, töid jaotada, tehes tõhusat koostööd meeskonnas.

2011. aastal alustasime koostööd Tartu Ülikooli teadlastega. Tegutseme toodangu välimuse kujundamisega, et meie kauba ostjatele saaks toidukorvi mitte ainult head, vaid ka kaunid tooted.

2.Mida mõtled nüüd, 2012. aastal?

Rekordile läheneme, kuid rekordid aina kaugenevad ja nende püüdlemine on ülearugi huvitav ja põnev. Meie jätkame vanas vaimus, koolitades oma töötajaid, nõudes neilt stabiilselt kõrget kvaliteeti, uusi ajakohaseid tooteid, niisuguseid, mida nõuab kaasaegne ostja. Tegutseme põhimõttel “nagu prouad-härrad soovivad...“.

Kuuma singi müük firmapoes on näide ostjate soovidele reageerimisest.

Kahekümneaastasel firmal on ees teguderohke, järjest arenev, tootlikust tõstev, kestev tulevik. Meie enamuses noortest koosnev meeskond jätkab vanas vaimus pürgimist kõrgemale, kaugemale, täiuslikumalt ja kokkuhoidlikumalt tervisliku toidu tootmise ja pakkumise poole.

AILI MIKS

OTEPÄÄ KOLMAPÄEVAKUD

Südamenädalal Otepääl

Südamenädalal toimub 18. aprillil Otepää esimene **orienteerumiskolmapäevak** ja **matk** Paluveskil. Start on osalejatele avatud kella 16.00-19.00. Ühine matkaretk metsa on kell 18.00. Osalejatel on võimalik päevakukohta sõita tellitud bussiga, mis väljub kell 17.30 Otepää külastuskeskuse eest. Tagasi sõidab buss kell 19.00. Otepää orienteerumispäevakuid korraldab Otepää Vallavalitsus, läbiviija on OÜ Lutsujärve ja toetab Euroopa Sotsiaalfond.

Lisainfo: www.hot.ee/otepaapaevak

22. aprillil algusega kell 10.00 toimub Tehvandi staadioni parklast Otepää **matk** Kiigemäele. Minnakse Kiigemäele mööda Nüpli sporditeed. Kiigemäel on kontrollpunkt, kus pakutakse sooja teed, antakse informatsiooni, mida oma südame heaks saab ise ära teha, registreeritakse matkajad ning jagatakse matkakaarte ja -kleepse. Tagasitee kulgeb mööda Pühajärve matkarada Pühajärve-Otepää kergliiklusteelt Otepää kesklinna.

Lisainfo: Merlin Müür, tel. 515 7487, merlin@otepaa.ee.

11. aprillil külastasid Pilkuse küla, Kaitseministeeriumi ja Otepää valla esindajad Laekvere vallas Lääne-Virumaal Kellavere radarijaama. Radarijaama töötajad ja Laekvere valla esindada andsid ülevaate radariga seonduvast.

Riita Aader

Õnnitleme juubeli puhul,

soovime tervist ja tegutsemislusti ka edaspidiseks!

Otepää vallavolikogu
Otepää vallavalitsus

Sotsiaaldemokraadid külastasid vallavalitsust

30. märtsil külastasid Otepää Vallavalitsust Sotsiaaldemokraatliku erakonna Valga piirkonna esindajad ja erakonna aseesimees Indrek Saar. Kohtuti vallavanem Andres Visnapuuga.

Kohtumisel oli jutuks peamiseks nii kooli- kui ka lasteaiaõpetajate palkadega seonduv ning üldine haridustemaatika. Vallavanem Andres Visnapuu andis ülevaate peamistest teemadest valla elus. Kõne alla tuli ka viimasel ajal uuesti üles kerkinud haldusreformi küsimus.

Külastus oli üks osa Sotsiaaldemokraatliku Erakonna Valgamaa külastusest.

MONIKA OTROKOVA

Otepää matkad ja liikumine looduses 2012

Sel aastal korraldab Otepää Vallavalitsus 15 looduses liikumise retke Otepää orienteerumiskolmapäevakutena ning 8 traditsioonilist pühapäevast matka.

Orienteerumiskolmapäevakutel toimuvatele matkadele kohalejõudmiseks on valla poolt organiseeritud transport. Buss väljub kell 17.30 Otepää külastuskeskuse eest ja toob osalejad pärast matka samasse paika tagasi. Hiljemalt iga päevaku eelnevaks esmaspäevaks tuleb kõigil bussiteenuse soovijatel sellest märku anda e-maili teel (martin.teder@otepaa.ee) või valla telefoninumbril 766 4800.

Kolmapäevased matkad ja orienteerumisvõistlused toimuvad järgmistel kuupäevadel ja kohtades:

18. aprill	Paluveski
25. aprill	Pikajärve
2. mai	Tehvandi
9. mai	Hargla
16. mai	Mägestiku
23. mai	Savimägi
30. mai	Arula
8. juuni	Rulli
13. juuni	Kääriku
22. august	Päidlapalu
29. august	Alaküla
5. september	Madsa
12. september	Varsamägi
19.september	Kirikuküla
26. september	Purtsi

Kolmapäevaseid orienteerumispäevakuid ja matkasid viib läbi OÜ Lutsujärve ja toetab Euroopa Sotsiaalfond.
Lisainfo **www.hot.ee/otepaapaevak/**

OTEPÄÄ KOLMAPÄEVAKUD

Pühapäevased Otepää matkad toimuvad sarnaselt eelmistele aastatele: iga osaleja saab vabalt valida liikumisviisi (jalgsi, joostes, kepikõnnil, rattaga) ning marsruudi. Sihtpunktid on avatud kell 10.00-12.00 ja nendes ootab teid värskendav jook ja matkakleeps. Hooaja lõpetamine toimub 14. oktoobril, kus jagatakse hulgaliselt loosiauhindu aktiivsetele liikujatele.

Pühapäevaste Otepää matkade toimumiskuupäevad ja kontrollpunktid:

22. aprill	Kiigemägi
6. mai	Annimatsi
20. mai	Tehvandi hüppemägi
3. juuni	Hobusemägi
17. juuni	Pühajärve matkarada
19. august	Juusa järv
9. september	Pedajamäe
30. september	Väike Munamägi
14. oktoober	Hooaja lõpetamine

Täpsem info iga matka kohta avaldatakse nädal enne matka Otepää valla koduleheküljel ja Otepää Teatajas.

Lisainfo: Martin Teder, martin.teder@otepaa.ee.

SÜNNID

Melissa Meree Štein	26. märtsil
Marleen Malts	27. märtsil
Mirith Mitt	28. märtsil

Otepää Teataja

Otepää Teataja on Otepää, Palupera, Puka ja Sangaste valla tasuta jagatav infoleht.
Aadress: Lipuväljak 13, Otepää 67405
Telefon: 7664 818

E-kiri: teataja@otepaa.ee
Ajaleht internetis: www.otepaa.ee/ot
Teostus: MTÜ Meediagrupp Süd-Est:
Arvo Saal (toimetaja), Aili Miks.
Trükk: AS Kroonpress

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. Kaastöid ei retsenseerita ega tagastata. Toimetus ei vastuta kuulutuste ja reklaamide sisu eest.

Järgmine Otepää Teataja ilmub **27. aprillil.**

Otepää Gümnaasiumi draamaklass võitis Valgamaa teatrifestivalil kolmanda koha

Valgamaa teatrifestivalil esines 12 teatritruppi 15 etendusega.

10.-12. klasside arvestuses sai Otepää Gümnaasiumi draamaklass kolmanda koha etendusega „Tragöödia sünd“, mille lavastas Kerli Adov. Žürii andis eripreemia Tairi Jõele lavalise vabaduse eest.

OT

Võõrkeelenädal Pühajärve Põhikoolis

Võõrkeelenädal toimus 2.-5. aprillini. Osa võtsid kõik 3.-9. klasside õpilased. Korraldajad olid vene keele õpetaja Olga, inglise keele õpetaja Lembi ja 8. klassi õpilased. Teisipäevaks oli vaja esitada vene keele viktoriin ja plakat „Mida tean Venemaast“. Kõik plakatid pandi ka üles.

Inglise keeles värvisid 3.-5. klassi õpilased ruudumustrit, ka need pandi teistele vaatamiseks välja. Kolmapäeval toimus inglise keeles viktoriin 3.-9. klassile. Eraldi kategoorias olid 3.-5. klass ning 6.-9. klass. Esineti ka luulekonkursil „Kevad“. Osalejaid oli vähe.

Vanemad õpilased tegid esitlusi Šotimaa kuulsuste ja vaatamisväärsuste kohta. Kõik õpilased olid aktiivsed, kuulati huviga. Parimad saavad autasud.

ANU SAAREMÄE ja KETLIN VEIDEMANN

Contra külastas Pühajärve kooli

Meie kooli külastas Margus Konnula, luuletajanimega Contra. Ta plaanis alguses tulla Tartust Otepääle jalgrattaga, kuid halva ilma tõttu ei läinud see plaan tal läbi ning mängus oli ka aeg. Enne meie kooli tulekut esines Contra Otepää Gümnaasiumis.

Kuna tegu on kõigile tuntud luuletajaga, siis mõtlesime talle teha väikese üllatusesinemise just tema luuletuste, haikude ja proosapalaga. Nagu nägime, Contrale see meeldis, kuna ta nägu oli naerul. Ja ilmselt oli tal ka uhke tunne. Peagi oligi sõna Contral, saime teada, et talle meeldib väga sport ja õpinguid alustas Urvaste koolist. Loominguga alustas ta 15aastaselt. Praeguseks on tal üle 5000 luuletuse. Huvitav oli ka see, et tal on meeles, esimese luuletuse sünd 17. novembril 1989. aastal. Luuletuse nimi oli „Miks me ei jõua kommunismi“. Esimese raamatu kaanel seisab: „Ohoh“. Tema eeskujuks oli Hando Runnel ning on üks kooliveli, kes on ainult ühe luuletuse valmis kirjutanud. Ideid võtab ta põhimõtteliselt pliiatsist. „Peas oleks nagu üks segumasin ja siis, kui lasen selle segu välja, on kohe hea olla,“ ütles Contra oma kirjutamise kohta.

Kui Contral said luuletused loetud ja jutud räägitud, oli käes aeg küsimustele vastamiseks. Saime teada, et ta on abielus ning peres kasvab kaks poega. Facebookis on tal üle 1200 sõbra.

Muidugi mainis ta, et on meie kooli poolt. Kõigile pakkus huvi, miks ta toetas Pühajärve kooli. Contra rääkis, et on halb vaadata, kuidas teerullidega maakoolidest üle sõidetakse. Ning miks peaks suletama just see maakool, kes on ennast ise üles ehitanud suureks ja tugevaks.

SIGNE TÄÄR

Noored talendid kogunesid taas Otepääl

Otepää Kultuurikeskuses toimus 1. aprillil Otepää Avatud Noortekeskuse talendishow „Otepää Noor Talent 2012“. Talendid kogunesid Otepääle juba teist aastat. Sel korral võisid peale Otepää valla noorte osa võtta ka Palupera, Puka ja Sangaste piirkonna noored.

Talendishowl oli erinevaid üleastumisi. Oma talendikust näidati tantsu, laulmise, pillimängu, näitlemise ja muid oskusi. Võistlejaid hindas kolmeliikmeline žürii, kuhu kuulusid Les 3.14 laulja Gert Kautlenbach, Otepää Valla Noortevolikogu aseesimees Birgit Maranik ja Suvesumm peakorraldaja Raiko Allik.

Talendikonkursist võttis osa ka eelmise aasta võitja Imre Leopard, kes seekord mängis koos Magnus Leopardiga klaverit, mille eest nad said talendikonkursi eripreemia.

Otepää nooreks talendiks pärjati tänavu peotantsijad Teele Mägi ja Rando Enno, kelle sooritust hindasid kõik žüriiliikmed suurepäraseks. Jagati ka eripreemiaid. Tantsugrupp FeelingGood sai preemia silmapaistvate kostüümide eest, Liisabet Urm väga hea laulmise eest, Meriliis Kukk kandlemängimise ja Andre Kukk julge esinemise eest.

Üllatusesinejaks publikule oli tantsuklubi Shate` Tartust.

Talendishowd toetasid Eesti Kultuurkapitali Valgamaa Ekspertgrupp, Kääriku Puhke- ja Spordikeskus, GMP Clubhotel & Pühajärve restoran ja Otepää Kultuurikeskus.

GERTU VÕSU, Otepää Avatud Noortekeskus

Otepää Gümnaasiumi õpilane sai Valgamaa meenekonkursil eripreemia

Valgamaa Arenguagentuuri korraldatud Valgamaa meenekonkursile laekus 23 eripalgelist võistlustööd. Võistlustöid esitasid Valga, Valga vene, Otepää ja Tõrva Gümnaasiumi õpilased.

Otepää gümnaasiumi õpilane Maris Turb pälvis oma töö eest Valga maavalitsuse eripreemia. Marise tööks oli Otepää-Nuustaku teemaline pähklitega täidetud kotike.

Meenekonkursi eesmärk oli korraldajate sõnul anda noortele võimalus osaleda maakonna mainekujundusel. Meene pidi seostuma maakonnaga, olema ohutu, eksponeeritav, mitte raske ega eriti suur, meenel pidi kaasas olema kolmest-neljast lausest koosnev lugu. Materjalidena võis kasutada kõike.

Esimese meenekonkursi miinusena võib aga mainida, et kuigi noored olid teinud väga hoolega tööd ja näinud vaeva, ei vastanud paljud esemed siiski ettenähtud tingimustele. Toode pidi tutvustama Valgamaad, kuid mõned neist kahjuks ei seostunud mitte kuidagi maakonnaga.

Korraldajad loodavad, et meenekonkursi korraldamine saab traditsiooniks. Noori tunnustati 3. aprillil Valga Raekojas.

Maris Turb (paremal) ja tema juhendaja Krista Kapp

Tänukirja pälvisid Otepää Gümnaasiumi õpilased Karoliina Kruusmaa, Maris Sala, Sandra Parve, Rauno Sotnik, Aleksander Jurken, Kati Põrk, Madli Lehes ja Sigrid Soe.

Otepää Vallavalitsuse kommunikatsioonijuht
MONIKA OTROKOVA

FC Otepää mängib Eesti meistrivõistlustel

Kohalikke jalgpallihuvilisi ühendav FC Otepää jätkab ka 2012. aastal võistlemist Eesti jalgpalli meistrivõistluste III liiga lõunatsoonis. FC Otepää on teinud talve jooksul läbi mitu muutust. Esindusmeeskonnaga on liidetud eelmisel aastal IV liigas mänginud duubelmeeskond ning taas on jalgpalliklubil ametis peatreener, kelleks on tartlane Kait-Kaarel Vaino. Kuna hetke ilma- ja muruolud ei luba Otepääl mängida, teeb FC Otepää trenni Tartus, kus toimuvad ka esimesed liigamängud.

Järgmised Otepää mängud:

EMÜ SK - FC Otepää **15.04** kell 14:00 Tartu Annelinna kunstmurustaadionil,

FC Otepää - JK Võru **22.04** kell 14:00 Tartu Tamme kunstmurustaadionil.

Rohkem informatsiooni mängudest ja tulemustest ning klubi tegemistest võib leida klubi koduleheküljelt www.fcotepaa.ee ning facebooki lehelt: www.facebook.com/fcotepaa.

ROBERT PIHELGAS, FC Otepää

Otepäält joosti Tartusse

39. Otepää-Tartu maratonijooksu võitis tartlane Sander Hannus ajaga 2:57.17. Kogu distantsi jooksul võitjale konkurentsi pakkunud otepäälane Olari Orm (2:58.05) lõpetas teisena.

Lumisest talvepealinnast startis tugeva vastutuulega rajale 71 maratonijooksjat. Pangodist lisandus 37 jooksjat, kes läbisid pool rada.

OT

SK Oti naiskond on Valgamaa meister võrkpallis

Tõrvas peeti maakonna võrkpallimeistrivõistluste poolfinaal- ja finaalmängud naiskondadele.

Spordiklubi Oti võitis poolfinaalis võrkpalliklubi Tõrva naiskonda tulemusega 3:1 ja finaalis Valga Linnavalitsuse naiskonda 3:0.

Võitnud naiskonnas mängisid: Ülle Ernits, Anniki Jaama, Maarika Tirmaste, Merlin Müür, Heidi Sibul, Terje Kartau, Eva Ojakivi ja Kristiina Kopli.

OT

Toimusid 57. Otepää mängud mäesuustamises

Tänavustel mängudel oli üle 50 osaleja, vanuses 4 – 60aastasteni. Eriti tugev konkurents oli meeste klassis. Kohal oli ka selle talve paremad. Võistluste korraldamisele aitasid kaasa mitmed tublid lapsevanemad. Väike Munamäe suusakeskus valmistas võistlusteks laskumisnõlvad ja aitas igati võistluste korraldamisel.

Hea meel on teatada, et Väikese Munamäe meeskond tahab järgmisest aastast avada ka mäe tagumised nõlvad. Siis taastuvad vanad head traditsioonid, seal oleks võimalik ka rahvusvahelisi võistlusi korraldada. Mäesuusaklubi Väike Munamägi õpilased ja lastevanemad on valmis aitama vanade nõlvade taastamisel.

PEETER SIIM

Slaalom
Tüdrukud D 1. Kadi Vikard (MSK V-Munamägi), 2. Anni Nurk (klubi Mäesuusakool), 3. Brianna Mõttus (MSK V-Munamägi).
Tüdrukud C 1. Carmen Piho (MSK V-Munamägi), 2. Jane Paulus (klubi Mäesuusakool), 3. Yoko Nicola Lüdimois (MSK V-Munamägi).
Tüdrukud B 1.Svea Sumberg
Tüdrukud A 1. Anna-Liisa Kärson, 2. Liis Urman (mõlemad MSK V-Munamägi).
Naised 1. Greete Poderat), 2. Marju Meema (mõlemad MSK V-Munamägi).
Poisid D 1.Laur Mägi (MSK V-Munamägi), 2. Aleksander Luik (Nordika), 3. Hans Markus Danilas (MSK V-Munamägi).
Poisid C 1. Erik Sume (MSK V-Munamägi), 2. Robi Reinak, 3. Paul Nurk (mõlemad klubi Mäesuusakool).
Poisid B 1. Kert Riitsalu, 2. Martin Korkamäe (mõlemad MSK V-Munamägi).
Poisid A 1.Jan-Erik Luik (Nordika), 2.Kevin Padar (MSK V-Munamägi).
Mehed 1. Tõnis Luik (Nordika), 2. Kaarel Grünberg, 3. Karl Siim (mõlemad MSK V-Munamägi).

Mäesuusakross
Tüdrukud D 1. Kadi Vikard (MSK V-Munamägi), 2. Anni Nurk (klubi Mäesuusakool), 3. Christina Piho (MSK V-Munamägi).
Tüdrukud C 1. Carmen Piho (MSK V-Munamägi), 2. Jane Paulus (klubi Mäesuusakool), 3. Yoko Nicola Lüdimois (MSK V-Munamägi),
Tüdrukud B 1. Svea Sumberg
Tüdrukud A 1. Anna-Liisa Kärson, 2. Liis Urman (mõlemad MSK V-Munamägi).
Naised 1. Greete Poderat, 2. Marju Meema (mõlemad MSK V-Munamägi).
Poisid D 1. Laur Mägi (MSK V-Munamägi), 2. Aleksander Luik (Nordika), 3. Hans Markus Danilas (MSK V-Munamägi).
Poisid C 1. Erik Sume (MSK V-Munamägi),2. Robi Reinok, 3. Paul Nurk (mõlemad klubi Mäesuusakool).
Poisid B 1. Kert Riitsalu, 2. Martin Kotkamäe (mõlemad MSK V-Munamägi).
Poisid A 1. Jan-Erik Luik (Nordika), 2. Kevin Padar (MSK V-Munamägi).
Mehed 1. Tõnis Luik (Nordika), 2. Karl Siim, 3. Kaarel Grünberg (mõlemad MSK V-Munamägi).

Lumelauakross
1. Siim Paalo, 2. Rene Levin.

Mäesuuskross Eesti Meistrivõistluste arvestuses
97. a.s. ja nooremad
Poisid 1. Jan-Erik Luik (Nordika), 2. Kevin Padar, 3. Erik Sume (mõlemad MSK V-Munamägi).
Tüdrukud 1. Anna-Liisa Kärson, 2. Carmen Piho, 3. Liis Urman (kõik MSK V-Munamägi).
96 a.s. ja vanemad
Mehed 1.Tõnis Luik (Nordika), 2.Karl Siim, 3. Kaarel Grünberg (mõlemad MSK V-Munamägi).
Naised 1. Greete Poderat, 2. Meema Marju (mõlemad MSK V-Munamägi).

KULTUURIÜRITUSED

13. aprill kell 20.00 Kultuurikeskuses **Tantsusalong**. Tantsuks mängib ansambel Black & White. *Pilet 5 €.*

13. aprill kell 19.00 Kohvik-restoranis l.u.m.i külas Hannes Võrno. Õhtut juhib Veikko Täär. *Sissepääs tasuta!*

15. aprill kell 14.00 Kultuurikeskuses **„OTEPÄÄ LAULULAPS 2012“.** Info: 765 5212

17. aprill kell 18.00 Kultuurikeskuses **sokikudumise jätkukursus**. Oodatud on kõik huvilised! Korraldab MTÜ Karukäpp. *Info: Mari Mõttus 766 4816*

19. aprill kell 19.00 Kultuurikeskuses luuleõhtu **„Emast ja emale. Põlvest põlve luules ja muusikas“.**

20. aprill kell 19.00 Kultuurikeskuses **Jazzkaar 2012 – Elifantree**. *Pilet 6/4 €. Piletid müügil Piletilevis ja Otepää Kultuurikeskuses. Info: 765 5212.*

21. aprillil kell 19.00 Kohvik-restoranis l.u.m.i külas Jüri Lumiste. Õhtujuht Veikko Täär. *Sissepääs tasuta!*

22. aprill kell 9.00-17.00 Kultuurikeskuses **käsitöö õpituba**. Kavas on sussi viltimine. Kaasa võtta pesukauss, majapidamisseep, villaloor(300g), viltimisnõel, sussitoorik (vanad plätu või sussi tallad), vanad sukad või sukkpüksid. Juhendaja on Kaie Vakmann. Vajalik eelregistreerimine, tel. 5615 3357 (Ene).

25. aprill kell 19.00 Kultuurikeskuses **Rein Rannap ja Mihkel Mattiisen- Duo 2ÜHEL.** *Pilet 6 €. Piletid müügil Piletilevis ja Otepää kultuurikeskusesInfo: 765 5212*

26. aprill kell 20.00 KINO „**Looraks“**. Perefilm. *Pilet 1,60 €.*

29. aprill Kultuurikeskuses **rahvatantsurühma Nuustaku naised** 30. tegevusaasta tähistamine ja **MTÜ Karukäpp** näitus.

- **Alates maikuust toimub kino PÜHAPÄEVITI KELL 18.00.**

Otepää Muusikakooli
AVALIKUD ÕPILASKONTSERDID toimuvad
17. ja 19. aprillil kell 18.00 muusikakooli saalis.

Otepää avatud noortekeskuse aprillikuu noorte-saadet “Otepää TV” on võimalik vaadata alates 30. aprillist.

Saatejuhid: Greta Maria Kivi ja Helen Hirvesoo.
Toimetaja: Gertu Võsu

K. 25. aprill kell 19
Otepää Kultuurikeskuses

Soome-Rootsi ansambel Elifantree

Otepää Kultuurikeskuses 20.aprill kell 19.00

Pilet 6/4 €.
Piletid müügil Piletilevis ja Otepää Kultuurikeskuses.

AMETLIK INFO

Palupera Vallavalitsuses

5.04.2012:

- Tunnistati kõik laekunud pakkumused lihtmenetlusega riigihankele „Via Hanseatica – 2 puhkeala parendamine Hellenurme puhkepiirkonnas“ vastavateks ja kõik pakkujad kvalifitseeriti. Tunnistati edukateks pakkumusteks kõik pakkumuse esitanud pakkujad vastava pakkumuse osas järgnevalt:

1.1. 4 uue nõuga prügikasti soetamine transpordiga – AS Arnold pakkumus 723,92 € käibemaksuta;
1.2. 4 prügikasti paigaldamine – Raian OÜ nõusolek pakkumuste kogumahus teostatav lisamaksumuseta;
1.3. Uue kompostkäimla soetamine koos transpordiga – Biosept Osaühing pakkumus 1491 eurot käibemaksuta. Kompostkäimla kokkupanemiseks ja paigaldustöödeks Raian OÜ pakkumus 250 eurot käibemaksuta;
1.4. Uue rannakabiini soetamine koos transpordi ja paigaldusega – Osaühing CLEMSON pakkumus 885 eurot käibemaksuta;
1.5. 2 uue puukuuri ehitamine – Raian OÜ pakkumus 900 eurot käibemaksuta;
1.6. Lustimäe puhkekoha 5 rajatise arendustööd – Raian OÜ pakkumus 1100 eurot käibemaksuta;
1.7. Trossrajale uue istme soetamine ja paigaldus – AS Arnold pakkumus 105 eurot käibemaksuta.
1.8. Grillrestiga 2 uue lõkkekohta ehitamine – Raian OÜ pakkumus 554,80 eurot käibemaksuta;
1.9. 2 uue rippkiige soetamine koos transpordiga – AS Arnold pakkumus 690,20 eurot käibemaksuta;
1.10. Uue kaalukiige soetamine transpordiga – AS Arnold pakkumus 404,23 eurot käibemaksuta;
1.11. 2 rippkiige paigalduskoha pinnasetööd – Raian OÜ pakkumus 850 eurot käibemaksuta;
1.12. 3 kiige paigaldamine – Raian OÜ pakkumus 300 eurot käibemaksuta.

- Otsustati arvestada **osaühingu PALU-TEENUS** (registrikood 10352579) osakapital ümber eurodesse. Määrati uueks osakapitali miinimumsuuruseks 2556 EUR ja maksimumsuuruseks 10224 EUR. Kroonide eurodeks ümberarvestamine ei mõjuta osadega seotud õigusi ja osade nimiväärtuste suhet osakapitalisse. Osade nimiväärtuste ümberarvestamise tulemi ümardamisel ei ole õiguslikku tähendust. Ümberarvestamisest tingituna muudeti ka osaühingu PALU-TEENUS põhikirja ning kinnitati uus redaktsioon.
- Väljastati kirjalik nõusolek **T.K-ile** Neeruti külas **Teeääre kinnistule** väikeehitise ehitamiseks.
- Peeti võimalikuks jagada Hellenurme külas **Ojaoru kinnistu** kaheks eraldi katastriüksuseks – **Ojaoru** kü, suurusega 13473 m², sihtotstarve elamumaa ja **Ojapõllu** kü, suurusega 5,65 ha, sihtotstarve maatulundusmaa.
- Väljastati ehitusluba **OÜ Jaotusvõrgule** Neeruti külas Lande alajaama 0,4kV fiider F1 pingeparandusele.
- Väljastati kasutusluba Neeruti külas **Neeruti aida** kinnistul asuvale renoveeritud külamajale.
- Seati Mäelooga külas **Põhjala** kinnistule sundvaldus **Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ** kasuks 10kV ja 0,4kV elektri maakaabelliini ja 15kV/04 alajaama paigaldamiseks vastavalt ehitusprojektile.
- Tulenevalt kohanimeseadusest ja vajadusest muuta aadressandmete süsteemi kehtestati järgmised väikekohad: Hellenurme külas **Jõe väikekoht** ja Nõuni külas **Kullipesa väikekoht**.
- Lõpetati M.U-le hooldajatoetuse maksmine.
- Väljastati liikumispuudega inimese sõiduki parkimiskaart T.P-le 30.novembrini 2012.a.
- Anti kaks õppetoetust kesk-eriharidusele ja kõrgharidusele omandajatele á´ 40 eurot ja üks sünnitoetus 130 eurot.

VVV õppepäev

LINNUD

Laupäeval, **21. aprillil** algusega **kell 07.30.**
Kogunemine Elva-Vitipalu maastikukaitseala kruusakarjääri teeristi infotahvli juures (Elva-Hellenurme tee ääres). Linnulauluhommikut viib läbi Tarmo Evestus.
Kaasa võtta soe jook, riietuda ilmale vastavalt, jalga soovitavalt kummikud.
Kestvus ~4 h.
Osavõtuks palume registreeruda meiliaadressile triinu@vvvs.ee või helistada telefonil 525 4172 (Triinu).

Linnulaulu õppepäev on osalejatele tasuta, kohtade arv on piiratud.

Toetab SA Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Lõppes 19. mälumänguturniir Palupera valla karikale

23. märtsil toimus Palupera mälumängu viimane voor. Mängujuhid Tõnu Talve, Valdis Meos ja Dagmar Uibo olid ette valmistanud järjekordsed 36 küsimust. Nendest kaks muusikaküsimust ja 4 pildiküsimust. Igal aastal aitab meid kaunite looduspiltide ja küsimustega Mall Värva.

Kolme vooru kokkuvõttes võitis turniiri Kuke talu Räpinast.Teisele kohale tuli Otepää meeskond, kes krooniti ka Valgamaa võistkondlikuks mälumängumeistriks. Otepää au hoidsid kõrgel Kaido Mägi, Urmas Kuldmaa, Meelis Lill ja Mairold Kõrvel (pildil koos Palupera vallavanem Terje Korssiga). Kolmandale kohale jäi Põlva linna võistkond. Neljandaks jäi ja Valgamaa MV hõbemedali said kaela tublit mängu teinud Sangaste võistkond koosseisus Airi Korbun, Tiina Liivamägi, Mati Rautsepp ja Virgo Roose. Viies oli Tartu valla võistkond ja kuuendaks ning Valgamaa MV pronksi meeskondlikus mälumängus sai Valga TPMMK.

Väga südilt esinesid ka Puka, Nõuni ja Palupera noortest koosnevad võistkonnad. Heade toetajate, Palupera Valla ja Valgamaa Spordiliidu abil oli kaetud rikkalik auhinnalaud. Nõuni kultuurimaja pere pakkus kõigile maitsvat rahvuslikku toitu.

Aitäh kõigile abistajatele ja toetajatele ning loodetavasti kohtutakse juba aasta pärast, seekord siis juba juubelihõngulisel 20. mälumängul Palupera valla karikale.

KALEV LÕHMUS

NUPUTA! **Üks küsimus ka 3. voorust.**

Selle linnu rahvapärane nimi on ketraja, takulõrr, torilind, metsaämm, nännikull.Preisimaal on teda peetud nõiaks, kuulub laiskvorstide hulka, kuna muneb oma paar muna otse maapinnale. Ta talvitub Aafrikas, lõunapool Saharat, pojad kooruvad öösiti. Tema sugulased on veel konnakurg, konnasuu ja öönepota.Mis linnuga on tegemist?

Vastus: rrosöö.-

Palupera noored käisid Rõuges uusi mõtteid saamas

SA KÜSK rahastatud projekti “Palupera valla noored teel aktiivsemaks vallakodanikuks toimiva koostöövõrgustiku kaudu” raames käisid noored koos vallavolikogu, vallavalitsuse, kooli ja lapsevanemate esindajatega Võrumaal. Rõuge vallas saadi kogemusi hästi töötavast noorsootööst kohalikus omavalitsuses.

Rõuge noortekeskuses võtsid meid vastu vallavolikogu, vallavalitsuse ja noortekeskuse esindajad koos noortega. Palupera valla noortevolikogu esimees Merily Viks rääkis külaskäigust: “Kuigi Rõuges oleku aeg oli lühike, sain uusi ideid ja teadmisi kogusin palju. Rõuge on kindlasti hea eeskuju ning noortevolikogu sai päris mitmeid häid ideid. Palupera vallal on noorsootöö valdkonnas arenguruumi palju, kuid seal olles tundus, et liigume õiges suunas. Tore oli ka see, et kaasas oli eri vanuses palju noori.”

Rõuge Suurjärve külalistemajas lõunalauas ja tagasisõidul tehti kokkuvõtteid, avaldati arvamusi nähtust.

TERJE KORSS

Maakonna lauatennise meistrid üksikmängus on Ellen Peik ja Rene Gusek

Naised - vasakult Markevish, Malõševa, Peik

Valga Spordihallis lõppesid 2012. a maakonna meistrivõistlused lauatennises. Naiste üksikmängus tuli maakonna meistriks Ellen Peik Palupera vallast, järgnesid Maria Malõševa ja Elena Markevish Valgast.

Meeste üksikmängus tuli võitjaks Rene Gusek, järgnesid Ilja Opalko ja Dmitri Malõšev. Juunioride arvestuses oli võitja Ilja Opalo, järgnesid Sander Piir ja Eerik Silinš.

Meeste paarismängus võitsid maakonna meistritiitli Dmitri Malõšev ja Uudo Blaasen, hõbemedalid võitsid Tõnu Karpov ja Rasmus Hütt, pronksmedalid - Rene Gusek ja Renno Rehtla.

Segapaarismängus on maakonna 2012. a. meistrid Dmitri Malõšev ja Elena Markevish, teise koha võitsid Ilja Opalko ja Maria Malõševa, kolmandad olid Andres Tobre ja Ellen Peik.

OT

Palupera vallas on toimekas noortevolikogu

Palupera valla noortevolikogu tegutseb juba viis kuud. Nad on astunud mitmeid samme parema tuleviku poole. Noortevolikogu eesmärk on muuta elu Palupera vallas nii mitmekülgseks, heaks ja mugavaks kui võimalik.

Suurel Reedel oli noortevolikogu 2-päevane koosviibimine Hellenurme noortekeskuses. Toimus koolitus, mida viis läbi Eesti Noorteühenduste Liidu Lõuna-Eesti osaluskogude koordinaator Jaanika Aasa. Uuriti, mis asi see Noorteühenduste Liit on, õpiti dokumente koostama, tehti erinevaid rühmatöid ja räägiti noortetööst üleüldiselt. Järgmisel päeval tuli külla Valgamaa noortekogu. Peagi liituvad noortekoguga kaks Palupera valla noortevolikogu liiget.

Toimus ka noortevolikogu viies koosolek, kus valiti uus esimees. Merily Viks astus sellelt kohalt tagasi, sest ta läheb augustist järgmiseks õppeaastaks Hollandisse vahetusõpilaseks. Uueks esimeheks sai Maria Voolaid. Palju õnne Mariale!

Ning loomulikult värviti ja koksiti mune, tehti süüa ning maitsti Willi küpsetatud šokolaadikooki ning lustiti lauamänge mängides.

MERILY VIKS

PROJEKTID

Projekti palupera valla noored teel aktiivsemaks vallakodanikuks toimiva koostöövõrgustiku kaudu

Projekti rahastab Kodanikuühiskonna Sihtkapital, kaasfinantseerija Palupera vald.

Meeskonnamäng *nagu nupud laual* **28. aprillil Hellenurme Noortekeskuses ja lähiümbruses**

Pane oma meeskonna strateegilise planeerimise oskused proovile! Selles „kõik ühes“ mängus on nii ajude ragistamist, looduse nautimist kui ka füüsilist koormust! Võidab meeskond, kes suudab ühiselt luua tugeva mänguplaani ja selle kavakindlalt ellu viia.

KAVA:
28. aprill kell 17.00 koguneme noortekeskuse õuealal,
kell 17.15-19.15 meeskonnamäng,
kell 19.30 – ühine grilliõhtu noortekeskuse õuealal.

SA KÜSK rahastas MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskust, et korraldada lauamäng maastikul, kus nuppudeks on mängijad ise. Stardis saab iga rühm (ühe meeskonna optimaalne suurus on 4-5 inimest) mängulaua ja elektroonilise abimehe Alberti. Albert, va kavalpea, õpetab sind ja näitab, kuhu su võistkond maastikul liikuma peab. Õigel ajal esitab ta teile konksuga küsimusi. Pidage omavahel aru, planeerige oma käike, tuulutage oma teadmisi. Aga vaadake ette! Vale vastuse puhul karistab Albert teid trahvikäikudega. Kuid õiged juhid ei lase end sellest heidutada! Nagu vanad strateegid ütleksid – vahel tuleb kaotada lahing, et võita sõda!

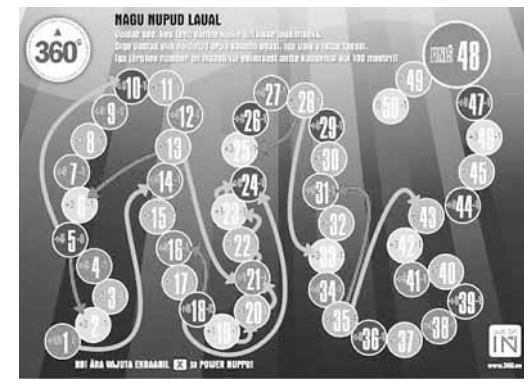

Võidab rühm, kes läbib mängu kõige väiksema sammude arvuga. Kui kontrollaeg saab läbi, juhatab Albert rühma automaatselt finišisse. Siis on eelis võistkonnal, kes oli jõudnud kõige kaugemale väljale. Parimale tiimile on auhind!

Lisaks noortest (ka noortevolikogu võistkond on soovitav välja panna!) koosnevatele tiimidele oodatakse võistlema vallavolikogu, vallavalitsuse, kooli- ja lasteaiarahva ja lastevanemate tiime.

Meeskonnamängu aitab läbi viia OÜ 360 KRAADI.

Küsimuste korral muudkui küsige! Pange rühmad kokku ja andke endast teada **terje@palupera.ee.**

Kohtumiseni sobivalt riietatuna!

TERJE KORSS

Nõuni küla kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimine

Toetuse saaja – Palupera vallavalitsus, põhitaotleja.
Toetaja – SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, projekt nr 719.
Toetus – EV siseriiklik toetus Keskkonnaprogrammi Veemajanduse alamprogrammist. Komisjoni otsusega 28.06.2011 eraldati Nõuni küla kanalisatsioonitorustiku (1252 jm, sh survekanalisatsioon ja haru- ning ühenduskaevud) rekonstrueerimiseks 55080 eurot. Omaosalus 9720 eurot, millele lisandub kulu omanikujärelvalvele.
Projekti lõpp – 17. detsember 2012.a.

Heategevuskampaania „Aitan lapsi”

Toetuse saaja – Palupera põhikool
Toetaja – SA Heategevusfond
Toetus – Heategevuskampaania „Aitan lapsi” raames saadi 25 tasuta pääset 5. aprillil Elvas toimunud Kuressaare Linnateatri lasteetendusele „Värviline kummut”.

Hellenurme kultuurimaja saalis
teisipäeval, 17. aprill
kell 11-15

KASUTATUD RIIETE MÜÜK.

Kaupa kogu perele, igale suurusele, moodne, soodne ja korralik, hinnad 10 sendist, 5 uued.
Seekord on ka Põhjamaade kaupa.

Ja ikka üllatusedki!

SÜNNID

Heiki Berg 18. märtsil

Puka vallavalitsus, www.puka.ee
Kooli 6, Puka, 67217, Valgamaa
Tel 766 9412, e-post: vallavalitsus@puka.ee
www.puka.ee

Projektikohtumine Poolas

14.-19. märtsil toimus Poolas Kružlowa Wužna Gümnaasiumis Comenius-projekti raames kaheksa riigi (Eesti, Läti, Leedu, Poola, Bulgaaria, Türgi, Austria, Itaalia) koolide kohtumine.

Puka Keskkoolist võtsid pika bussisõidu Lõuna-Poolasse ette kolm õpetajat ja kolm õpilast. Meiega ühinesid teekonnal veel Läti Ogre Tehnikumi ja Leedu Kraziau Gümnaasiumi meeskonnad.

Eelmiselt kohtumiselt Itaaliast tulles keerlesid mõtted uute kodutööde lahendamise teemadel. Iga projektis osalev kool pidi kahe-kolme koolipäeva jooksul organiseerima kohviku ”Tassike teed”, kus tuli lähtuda tervisliku toitumise põhimõtetest ja üritusele tuli kaasata võimalikult suur osa kooliperest. Nii toimisime meiegi oma koolis, pakkudes kolmel koolipäeval tasuta teed ja tervislikke suupisteid ning õpilastel oli võimalus mängida kabet ja lugeda ajalehti.

Teise kodutöö teemaks oli ”Liikumine.Toitumine.Hea enesetunne”. Seegi ei valmistanud meile erilisi raskusi, sest kooli traditsioonilised üritused on toimunud sellises võtmes alati. Tuli vormistada esitlused ja kõike seda teistele koolidele tutvustada.Samas saime teada, mida teiste riikide koolid olid ülesannete lahendamiskes teinud ja koguda uusi ideid, et neid hiljem oma koolis kasutada.

Poola koolis toimunud ürituse alateema oli ”Rahvustoidud”. Koolide meeskonnad pidid sealse kooli sööklas valmistama oma maa kolm rahvustoitu, katma laua ja esitlema roogasid. Ei puudunud meie laualt verivorst ahjukartulite hapukapsa ja pohlamoosiga, kamavaht, kiluleivad ja kali. Kohalik raadiokorrespondent päris, kas meie toidulaual on sageli sellised toidud. Esimesel hetkel pani kõik see mõtlema – kui sageli?

Meenuvad lätlaste valmistatud kodused pirukad, bulgaarlastelt täidetud paprika, poolakate juurviljavaagen, leedukate hapukapsad, itaallaste omapärane magustoit ja austerlastelt nii tuttav šnitsel.

Kohtumise järgnevatel päevadel oli võimalus tutvuda Lõuna-Poola turismimagnetitega – Zakopane, Auschwitz, Krakow. Märtsikuine termaalbasseinide külastust tervitasid eriti soojalt kõik meeskonnad. Kui Eestimaad kattis veel lumevaip, oli reisiseltskonnale mõnel päeval 23-kraadini küünditv soojus justkui teenäitajaks edaspidistele kohtumistele.

Elukestva õppe programm
Hariduse ja kultuuri peadirektoraat

Aitäh toredatele reisikaaslastele, õpetaja Karin-Kaja Liigandile ja direktor Tõnis Margile, õpilastele Liisa-Maria Koortile, Karel Kuusile ja Stella Treesile. Täname bussijuhte Valdurit ja Matit, kes meiega ligi 3000 kilomeetrise teekonna ette võtsid.

LIIDIA SAARMANN, projekti koordinaator

AMETLIK INFO

Puka Vallavalitsuses:

- Kooskõlastati kaks Eesti Töötukassa taotlust ettevõtluse alustamine toetuse andmiseks.
- Toetati Puka vallas seltsilise tegevuse edendamisel **MTÜ Kodupaiga Külaseltsi** 11 344.- ja **MTÜ Puka Naisseltsi** 1187.- euro ulatuses.
- Kinnitati Aakre külas asuva korterelamu korteriomandi seadmise teel erastatava ehitise aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 3138 m2.
- Muudeti RMK maid puudutavate kohalike teede nimesid: **6080715 Marga – Piiri tee** (endine Marga – Kurejärve – Piiri tee) ja **6080717 Lombi tee** (endine Pikasilla –Niguri – Tagametsa tee).
- Kiideti heaks ning otsustati esitada volikogule kinnitamiseks eelnõud “Hankekord” ja Puka valla 2012. aasta eelarve muutmine”.
- Otsustati maksta toimetulekutoetust seitsmele, matusetoetust (63,91 €) ühele, ühekordset toetust kolmele (kokku 92.- eurot) ja sünnitoetust (319,56 €) ühele taotlejale.
- Lõpetati hooldus ühele puudega isikule.

Puka Vallavolikogus:

- Moodustati töögrupp naabervaldadega läbirääkimisteks nii koostöö tõhustamise kui ka võimaliku liitumise eesmärgil.
- Moodustati töögrupp Puka valla haridusvõrgu analüüsimiseks ning sellekohaste arengusuundade väljatöötamiseks.
- Määrati Puka Vallavalitsuse 2011. aasta majandusaasta aruande auditeerijaks **Audiitorbüroo Fides OÜ**.
- Kinnitati Puka valla 2012. aasta eelarve muudatused.
- Kehtestati hankekord Puka Vallavalitsuse riigihangete planeerimise ja korraldamise ning hankelepingute sõlmimise reguleerimiseks.

Aakre kooli emakeelepäeva pühendasime kirjanik Oskar Lutsule

Talv möödus Aakre koolis õues ja lumes ja toas matemaatika ning kabe seltsis. Peastarvutamises olid tublimad Martin Kivisikk ja Risto Johanson, kes pääsesid maakonna finaali, kus Risto sai oma vanuseklassis hinnatava teise koha. Koolisisese kabevõistluse tulemused selguvad peagi.

Taas on käes kevad koos emakeelepäevaga. Seekord valmistuti ette pikemalt, nõu ja abi saadi lapsevanemateltki. Iga laps tegi valmis päris oma raamatu. Väiksemad joonistasid rohkem pilte ja kirjutasid vähem juttu, suuremad aga vastupidi, mitmed sattusid hoopis luulesoonele. Raamatud olid põnevad ja erinäolised.

Emakeelepäeval kogunesime saali. Iga laps tutvustas lühidalt oma raamatut. Õpetaja Merle tegi huvitava ettekande kirjanik Oskar Lutsust, kelle sünnist möödus jaanuaris 125 aastat. Igaüks meist teab Lutsu “Kevadet”, kuid kuidas Oskar Luts noore mehena kirjutamise juurde jõudis, oli

uudiseks. O. Lutsu kirjanduslik tee algas luuletajana, oma esimese luuletuse avaldas ta Postimehes varjunime all. Pärast sõjaväge Venemaal asus Luts Tartu Ülikooli õppima rohuteadust, millel on tema loominguski tähtis koht. Huvitav oli vaadata vanu pilte kirjaniku elust ja tutvuda tema eri aegadel välja antud teostega.

Päeva lõpetas ühine filmivaatamine. Oskar Lutsu “Nukitsamees” – tuntud ja nähtud, kuid ikka huvitav uuesti vaadata, eriti veel kõik sõbrad koos. Ja ega nooremad seda nii väga palju näinud olegi.

Lõpetuseks sobib katkend Marchus-Joonas Koppeli luuleraamatust

Meie ilus emakeel,
on väga ilus eesti keel.
Ilma selle keeleta,
ei saaks meie rääkida.

Aakre õpetajad

Teatripäev Aakres

Teatris töötab väga palju tegelasi. Näitlejad on kõigile näha, kuid on palju neid, keda me kunagi ei näe, aga kelleta etendus valmis ei saa. Teatripäevaks tegime oma teatri, et kõiki neid ameteid proovida. Õigem oleks küll rääkida kuuest väikesest nukuteatrist.

Kunstitunnis valis iga klass endale sobiva viisi teatri tegemiseks. Varjuteater, käpiknuku- ja tikutopsiteater, need on vaid mõned näited erinevatest nukuteatri võimalustest. Valmistati ise nukud, kirjutati ühiselt näidend, lavastati see, joonistati-kujundati kavaleht ja tehti muudki, mida ühes teatris on vaja teha. Mõni klass tegi oma näidendile ka muusikalise kujunduse kas klaverit mängides või plaadimuusikat kasutades. Teatri direktor tegi tähtsaid otsuseid ja tuli välja, et direktor ei olegi nii kerge olla. Ühistegevuse õnnestumiseks on tähtis koostöö. Kõik teavad Krõlovi valmi luigest, haugist ja vähist, mis näitab, et mitte ainult idee ei pea olema ühine, vaid ka tegutsemisviis. Lapsed tegid otsast lõpuni oma teatri ise valmis. Proovide tegemine tundus nii mõnelegi igav – milleks veel seda vaja. Kuid ega nukk ise näitle, nuku paneb elama ikkagi näitleja.

Esietendus toimus 29. märtsil, publikuks kogu lastaed ja õpetajad ning töötajad. Saali sisenemisel tuli lunastada pilet nagu päris teatris. Etendused olid väga eriilmelised – komöödia, seiklusjutt, muinasjutte ja isegi üks õduslugu. Näitlejad lõpuks kummardasid ja aplaus kestis kaua. Oli tore päev!

Ja siis saabus üllatus! Järgmisel nädalal kutsus lasteaed koolipere enda juurde teatrisse. Lasteaia lapsed kandsid ette näitemängu “Hunt ja seitse kitsetalle” ning kaks luuletust lavalise liikumise ja isemeisterdatud nukkudega. Teemaks oli neil kevade saabumine ja sellega kaasnev lumememmede sulamine. Väikesed näitlejad võtsid teatritegemist suure õhinaga. Lasteaia ruumides polnud ammu nii palju lapsi koos olnud.

Lastele sai teatritegemise lavatagune elu ka tuttavamaks, nad said olla nii lava taga kui ka ees.

Õpetaja LIINA LAASER

Reis Tartusse

Käisime 3. aprillil oma klassiga Tartus. Kõigepealt läksime spordimuuseumi. Saime palju teada spordi ajaloost. Nägime ka vanemaid spordivahendeid, mis olid enamasti kodustest vahenditest tehtud. Veel nägime Eesti sportlaste võidetud auhindu. Ühed erilisemad neist olid kuldsed poksikindad. Giid rääkis meile esimestest modernsetest olümpiamängudest. Saime ka ise sporti teha. Oli palju erinevaid trenažööre ja masinaid, millega sai treenida. Mulle meeldis kõige rohkem masin, mis jäljendas köievedu. Tõmbasime poistega mitu korda köiest, lõpuks õnnestus virtuaalsed vastased võita ja nalja oli palju.

Edasi läksime Vanemuise teatrisse, kus osalesime ooperitunnis „Appi! Ooper?!“ Seal saime teada, et eesti esimene kutseline naislaulja oli Aino Tamm ning esimene Eestis kirjutatud ooper „Vikerlased“, millest on pärit ka publikut teatrisaali kutsuv meloodia. Näitlejad laulsid meile katkendeid erinevatest ooperitest. Ooperisolistide hääl oli imetlust väärt, kellel väga kõrge, kellel võimas. Eriti põnev oli pealtvaatajatele pakutud võimalus lavakostüüm selga panna ja koos näitlejatega natuke kaasa mängida. Karel meie klassist sai mängida kõrtsikülalist.

Mulle meeldis käik Tartusse väga. Soovitan kõigil neid kohti külastada. Maikuus on Tartus tulemas muuseumiöö.

RAUL SEMSUGOV, Puka Keskkooli 6. klass

Rändkarikas taas Pukas

18. märtsil Koorkülas toimunud maakondlikul ansamblite päeval valiti Puka meesansambel parimaks meesansambliks ja maakonna esindajaks Värskas toimuvale kolme maakonna vokaalansamblite võistulaulmisele.

Esimesel naljakuu päeval võetigi suund Värskasse. Tuli esitada kaks laulu: üks saateta ja teist laulu soovisid korraldajad rahvalaulu tööluses. Kuna Valgamaale saabus info alles kaks nädalat enne üritust siis meie mehed leidsid, et esitatavad laulud on ka juba rahva lemmikud ja mingit töötlust pole vaja. Lauldi Raimond Valgre Pärnu ballaadi ja ansambel Fix repertuaarist Tähtede poole. Esimese laulu ajal oli saalis haudvaikus, teise laulu esitlusel elas rahvas maruliselt kaasa.

Kontserdi lõppedes kuulutati välja võitjad ja kaks esikohta tuli Valgamaale. Segaansamblitest võitis Enelas Valgast ja meesansamblitest Puka meesansambel. Meie meeste laulu kiideti kui parimat esitlust, parimat ansambli tunnetust ja vokaali. Selgitati välja ka publiku lemmik ja selleks oli Puka meesansambel. Rändkarikas on Puka meeste käes olnud juba aastast 2007.

Meeste järgmised laulud kõlavad juba selle kuu lõpus Rõuges, kus toimub möödunud aastal Pukast alguse saanud meestelaulupäev.

Meesansambel tänab oma juhendajat Evald Raidmad, Puka Vallavalitsust toetuse eest ning Marko Koorti, kes sõidutas lauljad Värskasse.

Puka rahvamaja juhataja HELGI PUNG

SÜNNID

Cassandra Kuus 12. veebruaril

FOTOGRAAF **Pukas**

Kes soovib uuele isikuttõendavale dokumendile fotot teha,
siis on see võimalus

esmaspäeval, 23. aprillil k.a

Puka Rahvamajas kell 10.00-11.00
Aakre Rahvamajas kell 12.00-13.00
Kuigatsi külamajas kell 15.00-15.30

Nendel, kes soovivad fotograafi samal päeval koju, palume teada anda Puka vallavalitsusse telefonil 766 9412, 766 9414.
Samas abistame ka isikuttõendavate dokumentide taotluse vormistamisel. Eelnevalt tasuda riigilõiv. Kaasa võtta isikuttõendav dokument ja kviitung riigilõivu tasumise kohta.

Puka rahvamajas toimub **27. aprillil** kell 12
EAKATE KEVADPÄEV.
Esinevad taidlejad ja
elame kaasa reisikirjeldustele.

AMETLIK INFO

Sangaste Vallavolikogus

29.03.2012

- Otsustati lõpetada Sangaste valla osalemine **osaühingus Sanva** ning võõrandada osaühingu osa sihtasutusele Sangaste Loss hinnaga 6500 eurot.
- Kehtestati jäätmehooldusee skiri.
- Kehtestati hankekord.
- Määrati Lauküla külas asuva **Palu katastriüksuse** sihtotstarbeks 5% ärimaa ja 95% maatulundusmaa.
- Toetati loa andmist **Mihkli 2 osaühingule** Mäeküla külas asuva Mihkli 2 kinnistu omandamiseks.
- Otsustati maksta isiklikku sõiduautot ametisõitudeks kasutavale **volikogu esimehele Rando Undrusele** hüvitist 64 eurot kuus ajavahemikul 1. jaanuar 2012. a - 31. detsember 2012. a.
- Otsustati maksta isiklikku sõiduautot ametisõitudeks kasutavale **volikogu aseesimehele Tõnu Saarmanile** hüvitist 32 eurot kuus ajavahemikul 1. märts 2012. a - 30. juuni 2012. a ja 1. september 2012. a - 31. detsember 2012. a.

Sangaste Vallavalitsuses

- Kehtestati 30. aprillini **Sangaste valla teedel** liikluspiiranguna mootorsõiduki kogukaaluks kuni 8 tonni.
- Väljastati projekteerimistingimused **osaühingule Sanlind** Tiidu külas asuval Kolmi kinnistul põllumajandusmasinate garaaži ehitusprojekti koostamiseks, **Viljar Vihmannile** Pringi külas asuval Tootsi kinnistul elamu ehitusprojekti koostamiseks ja **Viljar Vihmannile** Pringi külas asuval Tootsi kinnistul tee ehitusprojekti koostamiseks.
- Väljastati ehitise kasutusluba **Sangaste Vallavalitsusele** Keeni külas Jäätmejaama maaüksusel asuva puiduhakke- ja jäätmejaama kasutuselevõtuks.
- Tehti omanikule ettekirjutus Restu külas **Aida kinnistul** asuva ohtliku ehitise likvideerimiseks.
- Kinnitati **Keeni Põhikooli** õppekoha tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe õpilase kohta 69 eurot kuus.
- Kinnitati **Sangaste Lasteaed Kratila** lasteaiakoha tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe lapse kohta 262,74 eurot kuus.
- Otsustati lugeda üks isik korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.
- Väljastati ühele isikule puudega inimese sõiduki parkimiskaart.

SÜDAMENÄDAL 15.-22. aprill

Sangaste valla liikumispäev

pühapäeval,
22. aprillil.

15.00 START Sangaste seltsimaja juures

Läheme keppidega, rulluiskudega, tõukeratastega või lihtsalt kondimootori abil mööda kergliiklusteed Sangaste lossi. Kohapeal taimetee ja tervislikud suupisted. Võimalus vererõhku mõõta.

OLE KOHAL!

Info: Priit Areng, Merle Tombak

Kinobuss 14. aprillil (Sangaste seltsimaja)

17.00 Üks kass Pariisis. *Pilet lastele 1 ja täiskasvanutele 2€*
19.00 Eesti mängufilm "Vasaku jala reede" *Pilet 2.50€*

Sangastes kõlasid regilaul ja armsad lastelaulud käsikäes

ANDRUS TEOREIN

Konkursi „Valgamaa laululaps 2012" Palupera - Puka - Sangaste eelvoor toimus 2. aprillil Sangaste Seltsimajas. Saalis ootas esinemisjärge 20 Palupera ja Keeni Põhikooli ning Puka Keskkooli laululast, nende juhendajateks Anu Vares, Kristina Minajev, Sille Lõõndre, Vaike Hannust-Saul ja Anne Raudsaar.

Algatuseks rääkisime aga hoopis maailma loomisest, sest Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu 2012. aasta teema on loomine. Vaatasime üheskoos äsjavalminud animafilmi maailma tekkimisest, mille regilaululise osa laulis sisse Sangaste kihelkonna regilauluansambel „Koidu Tähed", eeslauljaks Valga Muusikakooli rahvamuusika õpetaja Koidu Ahk.

Seejärel algas kontsert. Alustasime 8-10aastaste lastega, keda oli osalemas ka kõige rohkem. Igas järgmises vanuserühmas oli võrdselt neli lauljat, 19-26aastaste rühmas üks esineja. Saalis istus kolmeliikmeline žürii, kes tegi üsna ruttu ja üksmeelselt otsuse. Žüriisse kuulusid Sangastest sirgunud laulja Regina Salumäe, Tsirguliina Keskkooli muusikaõpetaja ja Tõlliste-Puka-Sangaste ühendkoori dirigent Margit Aigro-Siibak ning Kuldre Kooli lastepäevarühma „Sipsik" õppealajuhataja Kristina Absalon.

Võitjad olid aga kõik laululapsed, sest nemad laulsid ja nemad olid kohal, seetõttu ei olnud kaotada midagi, oli võimalus kogemuse ja teadmise võrra rikkamaks saada.

Sangaste-Puka-Palupera eelvoorust lähevad Valka lõppkontserdile:

III vanuserühmast (8-10a.) Kadi Prii Puka Keskkoolist, juhendaja Sille Lõõndre;
IV vanuserühmast (11-13.a) Janely Käärik Keeni Põhikoolist, juhendaja Kristina Minajev;
V vanuserühmast (14-15a) Kristiina Kingo Puka Keskkoolist, juhendaja Sille Lõõndre;
VI vanuserühmast (16-18a) Egle Praosk Keeni Põhikoolist, juhendaja Kristina Minajev.

Sangaste Vallavalitsuse kultuurispetsialist
MERLE TOMBAK

Hea Sangaste valla elanik!

5. mail toimuvad taaskord üle-Eestilised talgupäevad prügikoristusaktsiooni Teeme Ära! raames. Tänavu on Muinsuskaitseamet esitanud üleskutse korda teha **kultuurimälestised ja muinsuskaitseobjektid.**

Sangaste kirik oma märkimisväärse ajalooga on üks meie valla vaatamisväärsustest. Kutsume Sind üles Teeme ära koristustalgute päeval osalema Sangaste kiriku sisemistel koristustöödel. Sellel aastal teeme kiriku korda seestpoolt. Tule ja registreeru Teeme ära kodulehel **www.teemeara.ee** Sangaste kiriku sisemistele koristustöödele! Talgujuhiks on Riina Pill.

Täiendav info: Riina Pill tel. 512 7248, 769 0495

Liikluspiirang Sangaste valla teedel

Seoses pinnase sulamisest tingitud teede konstruktsiooni nõrgenemisega kehtestas vallavalitsus kuni 30. aprillini Sangaste vallateedel liikluspiiranguna mootorsõiduki kogukaaluks kuni 8 tonni.

Raskema kogukaaluga mootorsõiduki liiklemine on vallateedel lubatud vallavalitsuse poolt väljastatud eriloa alusel.

Meeldetuletus

Head Soome reisist osavõtjad!
Palun teine osamaks 50 eurot tasuda hiljemalt **6. mail** Tuisk, Vaike või Lepik, Ilme kätte.

Merle Tombak

Sangaste loss kutsub TALGUPÄEVALE

Sangaste Lossi tubade renoveerimine on jõudmas lõpusirgele. Sel puhul on suur palve kõigile inimestele.

Ootame abilisi 5. mail **TALGUPÄEVALE**.
„Teeme ära" talgupäev kestab 10.00-18.00.
Talgulistele pakub lossiköök **maitsvat talgusuppi.**

Lisainfo telefonil 5340 1592.

Sangaste loss palub abi

Kui sul on kodus suuri üleliigseid toataimi, mis sobiksid kaunistama Sangaste Lossi või vanu raamatuid lossiraamatukogu riiuleid täitma, siis helista telefonil 5340 1592. Lahkemad annetajad jäädvustatakse lossi ajalukku.

Südamehaiguste ennetamine - millest alustada?

Oma parema tervise heaks on vaja teha kolm sammu – külastada perearstikeskust, kontrollida oma tervise põhinäitajaid ning juba muutusi alustanuna, hoida ka valitud kurssi.

Esimene samm: **külasta perearstikeskust!**

Terved patsiendid, kes soovivad saada teavet südamehaiguste ennetamise osas, võivad pöörduda alustuseks pereõe poole. Pereõed käivad iga-aastastel täienduskoolitustel ja on kõige kaasaaegsemate terviselahendustega kursis.

Otse perearsti poole võiks pöörduda juhul, kui inimesel esineb lisaks muid kroonilisi haigusi, kui tema perekonnas on esinenud südamehaigusi või tal on spetsiifilisi kaebusi nagu:

- **pigistutunne rinnus, mis kestab üle paari minuti või on "tuleb-läheb" iseloomuga;**
- **pigistustunne või valu, mis kiirgub õlgadesse, ülaselga, lõualiigesesse või kätesse;**
- **pearinglus või iiveldus;**
- **külmavärinad, südamepuperdamine;**
- **ebaselge põhjusega ängistustunne, väsimus;**
- **õhupuudus või hingeldus.**

Alustuseks toimub alati perearsti ja patsiendi vahel vestlus, mille käigus saadakse ülevaade olemasolevatest haigustest ja kasutatavatest ravimitest. Kindlasti oleks vajalik enne vastuvõtule tulemist uurida ka oma perekonna haiguslugu, näiteks, milliseid haigusi põdesid või millesse surid lähisugulased.

Pereõde või perearst ootab ausat vastust küsimustele suitsetamise, liikumise ja söömisharjumuste kohta. Mõnikord on vajalik ka info patsiendi seksuaalkäitumise ja vaimse tervise kohta. Seda kõike küsitakse selleks, et otsustada, millised on inimese individuaalsed riskid ning seeläbi pakkuda patsiendipõhist ennetustegevust.

Teine samm: **kontrolli regulaarselt oma tervisenäitajaid!**

Regulaarne kontroll on eriti oluline, kui inimesel on olemas mitu riskifaktorit (suitsetamine, piiripealne vererõhk jne). Profülaktilisele vastuvõtule tulek eeldab, et patsient on nõus elustiilis muutusi tegema.
Põhilised näitajad, mis on olulised südametervisele:

- **vererõhk. Täiskasvanud peavad oma vererõhku mõõtma maksimaalselt iga kahe aasta tagant. Kui vererõhk ei ole normis või esineb muid südamehaiguste riskifaktoreid, tuleb vererõhku mõõta sagedamini. Optimaalne vererõhk on alla 130/80 mmHg;**
- **kolesterooli väärtus. Alates 40. eluaastast peaks kolesterooli mõõtma vähemalt ühe korra viie aasta jooksul. Varasem ja sagedasem testimine on vajalik kui väärtused on piiripealsed või on olemas muud südamehaiguse riskifaktorid;**
- **veresuhkru väärtus. Kuna diabeet on üks südamehaiguse riskifaktor, võib vajalik olla profülaktiline veresuhkru kontroll. Sõltuvalt riskifaktoritest (ülekaal, perekonnas esinenud diabeet) võib arst soovitada esimest korda veresuhkurt mõõta 30-45 aasta vanuses ja seal alates iga viie aasta tagant.**

Kolmas samm: **püsi kursil!**

Kui inimene on saanud oma riskifaktorid teada, siis annab perearst või -õde soovitusi tervisliku toitumise ja liikumise kohta. Tervislikust toitumisest ei tohiks mõelda kui dieedi pidamisest, mida võib lõpetada ja siis taas alustada. Mõtle sellele kui elustiili muutusele, millel ei ole stardi, stopp ega *restart'i* nuppu. Ära iialgi jäta söögikordi vahele, eriti hommikusööki – see põhjustab hilisemat ülesöömist.

Mõtle minevikule – miks sa eelmistel kordadel pooleli jätsid, kas oled samal teel? Kui vastus on "jah", siis on tegemist mustriga. See tuleb lõhkuda, tehes kindlaks, mis varem valesti läks. Võib olla oli dieet liiga range või oli seda raske jälgida? Olid väsinud liiga paljudest treeningutest?

Enamik inimesi ei jõua treeningutes eesmärkideni, kuna ootavad, et juhtuks midagi erilist. Aitab seegi, kui proovid asju, mis ei kuulu klassikalise trenni mõiste alla – näiteks nabatants, ladina tants, spinning, pilates või jooga. Leia endale see õige treenimisviis.

Kuigi ajaga läheb kergemaks, pead ikkagi leidma trennideks midagi, mis sind motiveeriks (hellita ennast näiteks massaaži, uue raamatu, kino või nädalavahetusega spaas).

Kui lapsed ei tee kodutööd, on sellel tagajärjed. Sama on ka treeningutega – kui sa ei treeni, siis on sellel tagajärjed – kaalutõus, terviseprobleemid, rahulolematus iseendaga.

Dr ANNELI VIRKS, perearst

Sangaste seltsimajas
(ilusa ilma korral Sangaste haljasalal)
27. aprillil kell 18.00

Sangaste valla TANTSUPÄEV

Esinevad kodukandi KÕIK TANTSUKOLLEKTIIVID

KÜLAS OTEPÄÄ NOORTEKESKUSE TANTSUGRUPP **FeelingGood**

invest selmet

VANAMETALLI KOKKUOST

* teras 250 ¤ / tonn

Transport tasuta

Tel 53 002 216, 51 22 361
www.selmet.ee

Marguse PUHKEKESKUS OTEPÄÄL

Marguse Puhkekeskus Otepääl
VÕTAB TÖÖLE
klienditeenindaja.
Kasuks tulevad töökus, keeled ja hea suhtlemisoskus.
Palume saata CV meiliaadresssile:
mirell@marguse.ee
Info Mirell Jakobson tel. +372 55613469
www.marguse.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 55 40 150

Mapomets

Mapomets OÜ:
- erametsade majandamine,
- metsakinnistute ja kasvava metsa ost,
- metsamaterjali ost,
- metsaomanike nõustamine.

Info tel: +372 505 0375
e-post: info@mapomets.ee
www.mapomets.ee

Parmet AS

pakub tööd

METALLITÖÖPINKIDE OPERAATORILE

Kandidaadilt eeldame:
- korrektsust ja töötahet,
- kasuks tuleb eelnev töökogemus,
- tehnilist taiplikkust.

Parmet AS pakub:
- kaasaegseid töötingimusi,
- konkurentsivõimelist töötasu.

Lisainfo:
- **väljaõpe kohapeal.**

CV saata faksile 766 0040 või e-postile parmet@parmet.ee
Lisainfo tel 766 0044.

PARMET

Südamlik kaastunne Valve Purile perekonnaga kalli abikaasa, isa ja vanaisa
ENDEL PURI
kaotuse puhul.

Sinu endised klassikaaslased

Kurvaks jäi kodu
Tühjaks jäi tuba
Jäänud on mälestus
hell ja hea

Kallist
AKSEL KELDUT
21.06.1925 – 20.04.2007
mälestavad viiendal surma-aastapäeval abikaasa ja lapsed peredega.

KUULUTUSED

Ohtlike **puude raie**, tel. 56 796 176

OÜ PURTSI GRUPP müüb **lõhutud küttepuid** koos kohale toomisega. Samas teostab lõhkumise teenust. Info. tel. 5383 7099

Aedade ja **terrasside ehitus**. 5675 3918

Ehitus-remonttööd. 5353 6160

Teostan sõiduautokere **keevitustöid**. Tel. õhtuti 5346 5648.

Müüa kuivad **kütteklotsid ja pliidipuud**. Vedu tasuta. 505 6107

Korstnapühkimine, kaasaegsed töövahendid. www.tahmatont.ee. Tel. 539 29 445

Eurocsim OÜ pakub soodsalt **arvutiparandust** ja **veebilehtede tegemist**. Telefon: 58 043 046, e-mail: siim@eurocsim.ee.

Müüa soodsalt **küttepuid** (50cm). 501 1446

Müüa 3m **küttepinde**. Tel. 505 6107

Roosipäev Pedajamäe külas Pedajamäe talus 28. aprillil kell 10.00. 2 eurot. Info: **www.roosiklubi.eu.** Anneli Vähi 5274 273

Noor pere sooviks üürida **maja** või kolmetoalist **korterit** Otepääl. Telefon: 5805 3771

Kuiv **kütteklots**, **puitbrikett**. 5197 8500

Müüa **lõhutud küttepuid**. Lepp 28 €/rm, kask 34 €/rm. Hind koos veoga, koorem 6 rm. Tel. 5394 6271

Müüa **lõhutud küttepuid** koos veoga. Tel. 5373 0644

13. aprillil
kell 15.00
korraldame
Edgari trahteris
Otepää Lihatööstuse
toodete
degustatsiooni
"MAITSEV MINUT",
mille järel saate avaldada oma soove, unelmaid ja arvamusi.

Tule, Sa ei kahetse!

20aastane Otepää Lihatööstus
EDGAR

ÜLDEHITUS – REMONTTÖÖD
OMANIKU JÄRELVALVE
EhitusEST OÜ
506 7848
ehitusest@gmail.com

Rahvalikud laulud ja kandlelood nii tantsimiseks, kuulamiseks kui ka kaasalaulmiseks!
Simmani Duo
Kandlemees Sander
Tel: 5043202
simmaniduo@gmail.com

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Pangabuss peatub:

Rõngu vallamaja juures kell 9.00–10.15 **Puka** A ja O kaupluse juures kell 11.15–12.30	**I ja II kvartalis** 20. märts 3. ja 17. aprill 4., 15. ja 29. mai 12. ja 26. juuni
Keeni kaupluse „Takt" juures kell 9. 45–10.45 **Sangaste** Silva-Agro Rukkimaja parklas kell 11.30–12.30	**I ja II kvartalis** 27. märts 10. ja 24. aprill 8. ja 22. mai 5. ja 19. juuni
Antsla vallavalitsuse juures kell 14.00–16.00	**I ja II kvartalis** 22. märts 5. ja 19. aprill 3. ja 17. mai 14. ja 28. juuni
Otepää keskväljakul kell 13.30–17.30	**I ja II kvartalis** 27. märts 3., 10., 17. ja 24. aprill 4., 8., 15., 22. ja 29. mai 5., 12., 19. ja 26. juuni

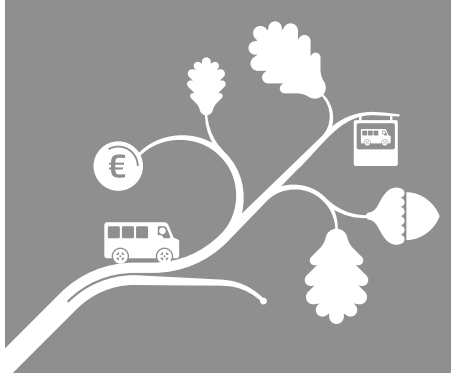

Bussis saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, sõlmida hoiuseid ja muid erinevaid lepinguid.

Tutvuge pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega www.swedbank.ee. Lisainfot pangabussi teenuste, kellaaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

OTEPÄÄ GOLD OPTIKA
Kaubanduskeskuses
Lipuväljak 28, Otepää
E-R 9.00-18.00
L 9.00-14.00
Tel.76 70 381

Kliendikaardi pakkumine:
*Kõik kontaktläätsed **-20%**
*Silmakontroll **TASUTA**
*Prillikomplektid alates 24 EUR
Fotokroomid kuni -60%

Gold optika
PRILLIPOOD

***PRILLIRAAMIDELE ALLAHINDLUS KUNI 100%**
VANUS VÕRDUB ALLAHINDLUSE %-ga
näit.PRILLIRAAM 59 EUR (-sinu vanus 65 a.=65%allahindlust) Hind sinule 20,65 eur

Kampaania kestab kuni 30 aprill 2012.a.
*Kampaania kehtib koos peegeldusvastase kattega klaaside koosostul.

Otepää ***SUURIM, SOODSAIM*** ja ***PARIMA VALIKUGA*** prillipood!
Silmaarsti vastuvõtt, prillide ja kontaktläätsede määramine igal teisipäeval 17, 24 aprill
Info ja registreerimine tel.76 70 381

15. aprillil tähistab oma 85. sünnipäeva Pühajärve Põhikooli kauaaegne direktor ja õpetaja

Manivalde Kutsar.

Manivalde Kutsar oli meie koolijuht aastatel 1952-1955 ja 1960-1987. Direktoritööle lisaks jätkus tal aega ja energiat õpetada füüsikat ja matemaatikat. Ta oli tõeline noorte kasvataja, suunates neid väärikalt käituma. Tema meetod oli innustada lapsi iseseisvalt õppima, uurima ja kõike avastama.

Õpilased meenutavad, et Manivalde Kutsar oli väga koloriitne kuju ja tugev isiksus. Kui tema kuskil ringi liikus, siis kõik õpilased tõmbusid kohe kuidagi sisemiselt pingule. Ta andis ka vanematele klassidele matemaatikat. Need tunnid olid legendaarsed ning tekitasid õpilaste seas palju siginat-saginat. Õpetaja Kutsar nõudis oma tunnis täielikku pühendumist ainult matemaatikale. Tal olid selleks omad spetsiaalsed võtted. Paari kuuga saavutas ta selle, et keegi ei jätnud vabatahtlikult õppimata.

Kolleegide sõnul oli ta täielikult pühendunud koolielule ja hariduse arendamisele. Ta oli nõudlik enda ja teiste suhtes, alati sõbralik, muheda olemisega, temaga oli meeldiv suhelda. Manivalde oli alati kolleegidele toeks. Tänu suurele lugemusele on ta laia silmaringiga.

Otepää on tema teeneid valla hariduselu arendamisel märkinud Otepää medaliga.

Pühajärve koolipere õnnitleb ja soovib tervist veel pikkadeks aastateks!

Otepää
1200
Oti TAKSO
(+372) 51 644 55
4 - ja 6 kohalised taksod * Kaupade kojuvedu

Üle-Eestiline Südamenädal toimub 15. - 22.04.2012.

Tänavune südamenädal on pühendatud liikumisele.

Südamenädala ajal toimub
22. aprillil

LIIKUMISPÄEV

"SINU SAMMUD LOEVAD".

Arula külapidu **toimub 28. aprillil Lutsul**

Märkamatult on lähenemas meie külapeo teine aastapäev. Kokkusaamine on kujunemas meeldejäävaks tavaks.

Kutsutud on kõik, kes tunnevad ajaloolist sidet Arula kandiga või on seotud tänaste toimetamistega. Siin on suur võimalus kohtuda vanade tuttavatega ja leida hoopis uusi.

- Võta kaasa pilte möödanikust (näiteks leeripildid, perepildid ja tänasest taluelust).
- Teeme lõket, kosutame keha talutoiduga, lustime ja tunneme ennast mõnusalt.
- Kellel oma pill, võtke kaasa. Tänulikke kuulajaid leidub.
- Kaasas olgu rõõmus meel, kutsu ühes ka lapsed! Too peolauale natuke meelepärast kohvikõrvast (nt. kodus küpsetatud koogike, puuvili või omatehtud hoidis, mida soovid teistega jagada). Soe söök saab teid ootama.

Päeva heaks kordaminekuks **teata varakult oma osalussoovist** aadressil **arulakyla@gmail.com** või telefonil 521 8653 Eike Tasa, Lutsu talu perenaisele.
Osalustasu 10 € kanda a/a nr.10202008060005 SEB, Voldemar Tasa.
Kui leiad aega ja tahtmist, ootame sind ka ettevalmistustoimkonda.
Kohtumiseni 28. aprillil 2012 kell 15.00 Lutsul!

Saabumas on Natura 2000 taotlusperiood

2.-21. maini saavad metsaomanikud taas taotleda toetust Natura 2000 asuva erametsamaa kohta. On täiendatud põllumajandusministri määrust Natura 2000 alal asuva erametsamaa kohta antava toetuse saamise nõudeid ja toetuse taotlemise ning taotluse menetlemise korda. Määruse terviktekst asub www.eramets.ee.

Toetust saab taotleda vähemalt 0,3 ha suuruse metsaala kohta, mis asub Natura 2000 alal. Toetuse määr Natura piiranguvööndis, hoiualal ja projekteeritaval alal on 60,08 eurot hektari kohta aastas ning sihtkaitsevööndis 109,93 eurot hektari kohta aastas.

Projekteeritav ala on Natura 2000 võrgustiku ala, kus pole veel piiranguvööndit, sihtkaitsevööndit ega hoiuala, aga selle moodustamine on algatatud.

Lisaks taotlusele ja metsaala kaardile tuleb esitada veel vormikohane nõuetele vastavuse küsimustik (Lisa 2), mis koosneb kahest osast- head põllumajandus- ja keskkonnatingimused, sh. püsirohumaa säilitamine ning kohustuslikud majandamisnõuded. Neid tingimusi peavad järgima need taotlejad, kes kasutavad põllumajandusmaad. Kui kasutaja on andnud oma põllumajandusmaa teisele kasutada, ei pea tema neid nõudeid sellel maal täitma. Lisa 2 ei pea esitama ka need, kes samal ajal taotlevad PRIAst ühtset pindalatoetust või mõnda MAK 2007-2013 II telje toetust.

Taotluse võib esitada posti teel Mustamäe tee 50 Tallinn 10621, digitaalselt allkirjastatuna: natura@eramets.ee või e-PRIA kaudu. Lisainfo 683 6058 ja 683 6064.

Hilinenud taotlusi võetakse vastu kuni 15. Juunini, kuid sel juhul vähendatakse toetust 1% võrra iga hilinenud tööpäeva kohta.

Taotlusi aitame metsaomanikel vormistada Valgamaa Erametsaühingus Kesk 12 (Valga Maavalitsus) IV korrus. 10,11 ja 14 mai kella 8.30-17. Püüame kohal olla ka teistel päevadel. Info 5624 7325, helju.leosk@valgamv.ee.

HELJU LEOSK, Valgamaa Erametsaühing

Neljapäeval, 26. aprillil kell 18 toimub Otepää looduskeskuses *(Kolga tee 28, Otepää aedlinn)*

LOODUSÕHTU

"Teekond Araratile" – Riho Västrik

2009. aastal tõusis Eesti-Türgi ekspeditsioonirühm Ararati (5137 m) mäe tippu Türgis, et tähistada 180. aasta möödumist püha mäe esmavallutusest Tartu Ülikooli professori Friedrich Parrot ja tema viie kaaslase poolt.
Loodusõhtul meenutab filmimees Riho Västrik Türgis kogetut ja näitab katkendeid samanimelisest dokumentaalfilmist.

Loodusõhtu on TASUTA, oodatud on kõik huvilised. Korraldajad on keskkonnaamet, Otepää loodusselts ja Otepää kultuurikeskus, üürituse läbiviimist toetab keskkonnainvesteeringute keskus.

Lisainfo: Margit Turb, keskkonnaameti keskkonnahariduse spetsialist, tel 766 9293, 518 6747, margit.turb@keskkonnaamet.ee.

Õiged mõtted on südame parimad sõbrad

Eestis on surma põhjustavate haiguste hulgas jätkuvalt esikohal südame-veresoonkonnahaigused. Mis siis ikkagi südamelihaseinfarkti ja ajuinsulti põhjustab?

Lihtne on vastata, et see on tingitud suitsetamisest, kõrgest vererõhust, ülekaalust, kõrgest kolesteroolist, stressist, suhkruhaigusest, pärilikkusest ja teistest riskiteguritest. Meeles tuleks aga pidada, et iga inimene on terviklik – tema elu kvaliteet, töövõime, õnn, rõõm ja arenevad haigused sõltuvad inimese enda mõtetest ja emotsioonidest.

Kahjuks elatakse tänapäeval sageli neurootiliste sundmõtete ja hirmude meelevallas ning ollakse sõltuvuses ainult ümbritsevast, näiteks partnerist, majanduslikest tingimustest jne. Näilist sisemist tühjust täidetakse asendustegevustega nagu suitsetamine, alkoholitarvitamine, narkootikumid, ohtlikud ekstreemsused, ülesöömine. Sellise mõttelaadi ja emotsionaalse seisundi aastaid kestvale püsimisele reageeribki organism haiguse tekke või selle süvenemisega.

Iga inimese organism reageerib varem või hiljem, kuid õieti ja täpselt nendele tunnetele ja mõtetele, millega järjepidevalt kogu oma keha mõjutatakse. Negatiivsed ehk ebameeldivad tunded ja mõtted aitavad võimsalt kaasa südame-veresoonkonnahaiguste väljakujunemisele ja tervise allakäigule. Negatiivse stressi maandamiseks ja hea enesetunde saavutamiseks on üks kindel vahend – regulaarne füüsiline tegevus, mis peaks olema elulaadi osaks. Vahel juhtub ka nii, et soovime alustada mingi spordiala harrastamist, aga ühel või teisel ettekäändel alustamiseni mitte kunagi ei jõua. Sellise soovi mitterealiseerimine võib aga kujuneda tugevaks negatiivseks emotsiooniks. Siis on võimalik selle tundega tegeleda ja loobuda takistavatest ettekäänetest.

Väga oluline on oma keha hoida heas vormis, siis ei kannata süda füüsilise ülekoormuse all ja haiguste tekkimise risk on väike. Kui oled kontoritöötaja ja igapäevane töö pole füüsiline, siis tuleks teha vähemalt kolm korda nädalas tervisesporti. Kehakaal hoia normis (ehk pikkus – 100), söö õigel ajal ning kolm korda päevas. Hommikul peaks sööma veidi ja ükskõik kui vara, aga enne kella 10, lõunasöök peaks jääma 12 ja ühe vahel, aga kindlasti enne kella kahte ning õhtusöök kella viie ja kuue vahele. Õhtune toidukogus peaks olema lõunasöögist väiksem.

Kui oled suitsetaja, siis loobu sellest täiesti. Loobuda tuleks suures koguses alkoholi joomisest (pudel ja rohkem viina või muud kanget alkoholi õhtu kohta), mis tekitavad kehale ja vaimule mitmeid päevi ja nädalaid kestvaid kahjulikke tagajärgi. Mõõdukas koguses alkoholi tarvitamine (0,5 l õlut või 250 ml veini või 60 ml kanget alkoholi õhtu kohta) sellist kahju ei tekita, aga mingit kasu ka sellest organismile pole. Igal juhul on alkohol toksiline aine. Võimalusel mitte töötada öösiti, magama minna hiljemalt kell 22-23.

Kahjuks näen oma praktikas ka vales rütmis elavaid ja ülepingutavaid inimesi. Selised „aktiivsed" inimesed töötavad kodus kella kaheni öösel, tõusevad vara, lähevad tööle, lõunat ei saa süüa, sest pärast lõunasööki jäävad uniseks ja kaotavad töövõime. Õhtul lähevad nad intensiivsesse trenni, kus tekitavad oma südamele ülekoormuse. Tagajärjeks on unehäired, väsimus, vererõhu tõus, rütmihäired, ärevushäire, paanikahood jne.

Südame hoidmiseks on väga tähtis vaimu ja hinge hea seisund. Juba iidsetest kultuuridest alates on põhjendatult südant ja hinge peetud sünonüümideks. Hingelise tasakaalu, sisemise rõõmu, õnne või armastuse leidmiseks on kasutusel palju erinevaid meetodeid ja lähenemisteid. Tõhusad võivad olla meditatsioon, jooga, *tai chi*, vabastav hingamine ja paljud teised meetodid. Peaasi, et ise tunned, kui üks või teine meetod sind aitab ja sa sellest meetodist sõltuvusse ei jää.

Paljud on leidnud endale ise oma sisemise rõõmu ja hingelise tasakaalu hoidmise meetodid ning oskavad neid kasutada. Sellistel inimestel silmad säravad, nad on alati rõõmsad, neil pole igav, neil pole probleeme ega stressi. Kõrvalseisvad ja ärevuses elavad ning oma mineviku ja tulevikuga seotud sundmõtetega maadlevad inimesed ei saa neist aru või ei märkagi neid.

21. sajandi kohta on teada, et surma põhjustavate haiguste esinumbriks kujunevad psüühilised haigused. Seega sõltub nüüd inimese elu kvaliteet ja eluiga vaimsest tervisest.

Dr ARVO ROSENTHAL, kardioloog

Maanteeameti kavandatavad teetööd **Valgamaa riigimaanteedel aastal 2012**

Käesoleval aastal panustatakse Valgamaal jalakäijatele ja jalgratturitele senisest ohutumate liiklemisvõimaluste loomisesse, ehitatakse ümber üks sild ning remonditakse mitmeid kruusateid.

Liiklusohtlike kohtade likvideerimiseks rajatakse Riidja külla jalgratturitele ja jalakäijatele mõeldud 700-meetrine jalgtee. Sildadest on plaanis Laksi-Vastsemõisa-Ansi maanteel asuva Vastsemõisa silla ümberehitus.

2012. aastal pannakse eriti suurt rõhku Valgamaa kruusateede remondile, mille käigus likvideeritakse külmakerkekohad, rajatakse vee eemale juhtimiseks truubid ja kraavid ning veetakse teele peale kruusast kulumiskiht.

Seesugused teetööd ootavad tänavu ees Palupera jaama teed 700 meetri ja Mägiste jaama teed ligi 500 meetri ulatuses. Samuti toimub kruusatee remont Elva-Kintsli maanteel ligi 6 kilomeetri, Maaritsa-Otepää ja Ülpre-Kure maanteel mõlemal ligi 4 kilomeetri, Vana-Antsla – Lüllemäe teel 5,6 kilomeetri, Puurina-Lüllemäe-Litsmetsa teel 2,7 kilomeetri ning Laatre-Lüllemäe-Hargla teel ligi 3 kilomeetri ulatuses. Kokku remonditakse kruusateid umbes 29 kilomeetri jagu.

Korduspindamist tehakse kolmel pikal teelõigul kogupikkuses 35,2 kilomeetrit.

Projekteerimistöödest mahukaimad on Tartu maakonna piirist kuni Otepääni viiva maantee taastusremondi projekti koostamine.

Teetööde investeeringute maht Valgamaal on 2012. aastal umbes 2,23 miljonit eurot.

Valgamaal on kokku 1115,2 kilomeetrit riigiteid, mida hooldab Maanteeameti lepingupartner OÜ Valga Teed.

EGLE OOLO,
maanteeameti Lõuna regiooni avalike suhete nõunik

Päästeamet tuletab meelde, et kulupõletamine on keelatud!

Meelespea lõkke tegemisel ja grillimisel

Lõket tohib teha mittesüttival alusel või pinnasel. Piira lõkkekoht kivide või pinnasevalliga, et tuli mööda pinnast edasi ei leviks ning lõkkest ei saaks alguse kulupõleng. Metsas tee lõket vaid selleks ette nähtud tähistatud kohas või omaniku loal.

Lõkkekoht vali nii, et see oleks ohutus kauguses hoonetest, põlev- ja küttematerjali hoiukohtadest ning tule tegemisega ei kaasneks tuleohtu metsale või taimestikule. Ohutu kaugus hoonest on vähemalt 10 meetrit ja metsast vähemalt 20 meetrit.

Tule tegemisel jälgi tuule tugevust ja suunda, et sädemed ei langeks hoonele, metsale, kuivanud taimestikule või turbapinnasele. Lõkke ja grillimise juures peavad olema ka kustutusvahendid. Selleks sobivad kas tulekustuti, ämber vee või liivaga, veega täidetud aiavoolik või kululuud.

Üle 3 meetrise läbimõõduga lõkked tuleb kooskõlastada kohaliku päästeasutusega, Lõuna-Eestis Lõuna päästekeskusega.

Enne lõkke tegemist uuri kohaliku omavalitsuse õigusakte. Tiheasustusalal võib olla lõkke tegemine keelatud või on määratud, mida lõkkes põletada tohib. Grillseadet tuleb kasutada tasasel pinnal väljaspool siseruume ning selle kasutamisel tuleb juhinduda kasutusjuhendist. Rõdu loetakse ehitise osaks ning söegrilliga seal toimetada ei tohi.

Grillisöega grillimisel on ohutu kaugus hoonest 2 meetrit, muu küttematerjali kasutamisel 5 meetrit. Lahtist tuld ei jäeta kunagi järelevalveta, seda valvatakse kuni lõpuni põlemiseni, kustutatakse veega või summutatakse liivaga.

Lisainfot saab päästeala infotelefonil 1524

Kui leiad lõhkekeha..

MEELESPEA

Kevadiste põllutööde või kaevetööde käigus, metsas liikudes või muu tegevuse juures tuleb ikka ja jälle päevavalgele vana lahingumoona (mürsk, granaat) või muid plahvatusohtlikke esemeid.

Kui oled leidnud ohtliku eseme:

- **Ära puutu leidu!**
- **Ära kasuta lahtist tuld leiu lähedal!**
- **Leitud eset ei tohi endaga kaasa võtta, vaid märgista selle asukoht ja eemaldu ohtlikust kohast!**
- **Informeeri leitud esemest kohe häirekeskust telefonil 112: kirjelda leidu, anna selle täpne asukoht ja enda kontaktandmed, et vajadusel saaks küsida lisateavet.**
- **Helista alati, kui arvad, et tegemist võib olla lõhkekehaga. Isegi siis, kui leid ei osutu lõhkekehaks, ei järgne teatamisele karistust. Traagilised tagajärjed on siis, kui proovitakse iseseisvalt lõhkekeha kuhugi viia või seda kahjutuks teha. Lõhkekeha liigutades või transportides võib see plahvatada!**

MTÜ Nuustaku Ühisturg ootab ettevõtjaid turule

MTÜ Nuustaku Ühisturg teeb ettepaneku algatada tegutsev turg Techne tankla juurde.

Idee kohaselt planeeritakse tankla juurde rajada klaasist 10 meetri pikkune vitriin riiulitega, kus oleksid väljas kaubanäidised, mida ostjad saaksid vaadata. „Mõte on selles, et väikeettevõtja ei peaks kogu päeva turul olema, väljas oleks tema kaubanäidis," selgitas Karl Mõts MTÜst Nuustaku Ühisturg. „Ostjad saavad kaubanäidistega tutvuda ja seejärel ettevõtjaga ise ühendust võtta."

Karl Mõtsa sõnul käib Techne tanklast päeva jooksul läbi umbes 120 inimest ning seetõttu on potentsiaalseid tarbijaid küll. Kes soovib, võib muidugi ka kauplema tulla. Kaubanäidised pannakse välja sümboolse tasu eest, samuti on kavas paigutada teedele viidad.

Vitriin on planeeritud valmis saada 1. maiks. Kõikidel huvilistel palutakse 1. maini märku anda oma osalemissoovist.

Kontaktinfo: Karl Mõts, MTÜ Nuustaku Ühistu juhataja, tel 508 9416, e-post: **tehne@hot.ee.**

Lp. Invaühingu liikmed!

Ühingu aastapäeva koosviibimine ja üldkoosolek toimub **26. aprillil** kell 14.00 Edgari trahteris. Registreerida tel. 7655 330.

E.Saar